

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXII. ÉVFOLYAM

8. SZÁM

1987. AUGUSZTUS

ÁRA: 2 FORINT

Évközi csúcsforgalomban

Nemcsak a postai, hanem az országos sajtónak is egyik kedvenc témája a posta karácsonyi csúcsforgalmi munkája. Szóban is, képen is látványos és hálás dolog bemutatni azt a valóban rendkívüli erőfeszítést, amelyet a postások ezrei ilyenkor tesznek néhány héten keresztül.

Létezik azonban egy másik, egy nyári csúcs is, igaz ez nem terheli olyan egyértelműen és egyenletesen az egész postát, ez igazából csak egy-egy hazai tájon, üdülőterületen dolgozókat érint, ezért közismertsége nem olyan mértékű, mint az úgynevezett ünnepi csúcsforgalomé. Pedig az erőfeszítés, az áldozatvállalás itt sem kisebb, mert amikor tízezrek, százezrek sütikreznak híres vizeink partjain, menekülnek a kánikula elől a hús habokba, keresik fel borúsabb hétvégeken nevezetes műemlékeinket, a hivatal akkor is nyitva van, a telefonnak akkor is működnie kell, várják az újságot, a távoli üdvözlőket az emberek.

Szentendre városában télen 17-18 ezren laknak, nyáron ez a szám eléri a 40 ezret. Az összehasonlíthatatlanul nagyobb munkát — az alkalmi hírlapárusokat nem számítva — lényegében azonos létszámú közösség végzi a szentendrei körzethez tartozó 17 hivatalban is. A szentendrei hivatalban mindenütt, ahol lehet, nyitott ablakok, a hőmérő 32 fokot mutat, de az ügyfelek természetesen jönnek, hiszen ez a dolgok rendje.

Megkérdeztük a boglárlellel kézbesítőt, a szentendrei pénzfeltevőt, a leányfalui kishivatal dolgozóit, hogy mikor készülnek szabadságra. A válasz mindenütt hasonló volt: majd a nyár elmúltával. Beutalót persze kapnának, hiszen ők azok, akik olyan ritkán kérnek, hogy

nyilván elsőbbséget élveznének. No de nyáron hogyan is mehetnének el.

Ezt fejtegette Halász Zsuzsa, a leányfalui harmadosztályú hivatal vezetője is. Bent a hivatalban négyen állják a nyaralók rohamait a télihez képest háromszor nagyobb forgalomban. Már itt is van valutabeváltás, s hogy még csak véletlenül se legyen fennakadás, valamennyiüknek van valutavizsgálója, sőt ha a négy alkalmazott nyelvtudását összeadjuk: angolul, németül, oroszul és franciául is kérhetik az ügyfelek az egyes szolgáltatásokat, megértik őket. Az évek óta együtt dolgozó kis kollektíva egyetlen tagja sem megy nyári szabadságra, erre a célra ott van számukra a tavasz vagy az ősz.

De idézhetjük Méreg János boglárlellel kézbesítőt is: „Szabadságra? Majd jövőre! Minden vágyam, hogy eljussak a Magas Tátrába.” És hogy milyen volt a munka, amikor kint 36 fok és a perzselő napsütés elől az emberek árnyékban, vízben, hűvös szobában kerestek felüdülést? Egy balatoni kézbesítő körzete úgy 20 kilométer hosszú. A kerékpárja két oldalán egy-egy súlyos szatyor, vállán a 15-20 kilós táská.

A Statisztikai Hivatal első félévi jelentése szerint idén 25 százalékkal több külföldi lépte át határainkat, mint a tavalyi hasonló időszakban. Megtelt a Balaton és a Velencei-tó környéke, nyáron is zsúfolt Budapest, más üdülőhelyeinken is rengeteg a külföldi és a hazai vendég. Legtöbbjük kapcsolatba kerül a postával, a postásokkal. A nagy melegben nem mindegy, hogy elégedetten távoznak-e tőlünk. Tegyük róla!

Kép és szöveg:

Kis-Zimmermann

Fitz László pénzfeltevő végzi többnyire a leányfalui hivatalban a valutabeváltást is. A forgalom nem rossz: napi 20 beváltás, mintegy 120 ezer forint értékben

Egy rendkívüli kereskedő: Szalay Gyula, akinek a boglárlellel postásüdülőben levő boltját mindenki ismeri, hiszen itt vásárolják egybek között a hírlapot is. Az üdülés második napján már mindenki tudja: borraivalót adni tilos!

Természetesen azért sok postás dolgozó nyaralt a nyári csúcsforgalom ellenére is. Képünkön éppen a boglárlellel SZOT-Postás üdülőben

Nyáron is kell dolgozni

Nagy összegben vagyok hajlandó fogadni bárkivel: júliusban legalább egyszer Magyarország minden munkaképes korú lakosának eszébe jutott, hogy a legjobb lenne egy nagy kád jéghideg vízben ülni és görög-dinnyét enni. S ezek a káprázatos ötletek a félig csukott szempillák mögött azokban merültek fel, akik éppen nem a Riviérán vagy a Balatonon nyaraltak, s nem is lakásuk leg-hűvösebb zugában szunyókáltak, menekülve a kánikula elől, hanem dolgoztak. Végezték a munkájukat, sőt kollégáik tennivalóit is, hiszen hol egyikükre, hol másukra került sor a szabadságolásokban. Sokuk arra is el van szánva, hogy csak szeptember végén vagy még később veszi ki a pihenés heteit, hadd menjen üdülni a másik, akinek három gyereke van, vagy éppen sikerült beutalót kapnia valahová. Nyár ide, forróság oda — az élet nem állt meg. A villamosok, buszok jártak, a boltosok többsége kinyitott, az ár-emelések megtörténtek, a kórházak fogadták a betegeket, a tűzoltók kivonultak az aszályos vidékeken egymás után lángra lobbant épületek mentéséhez.

A posta is dolgozott — és dolgozik, egyetlen napi szünet nélkül. S ami a legérdekesebb volt ebben az átlagon felüli hőmérséklettel megáldott nyárban: jobban, mint valaha. Számos ismerősöm és kollégám körében végzett közvélemény-kutatásom egyöntetű eredménye: ilyen kellemes, kulturált intézmény a Magyar Posta már régen volt, mint éppen ezekben a forró hetekben. Talán szerencsés véletlen — vagy a jól időzített rekonstrukciós program — eredménye, de tény: a főváros postahivatalai sorra megszépültek. Legtöbbjükben frissen festett falak, tiszta ablakok, új bútorok fogadják az ügyfelet, aki a hőségétől tántorogva szinte beajul a hivatalba — azután egyszerre lehiggad a rend és nyugalom láttán. S az már csak kellemes ráadásnak tűnt, hogy a szolgáltatás alkalmazottak is csaknem kivétel nélkül kedvesnek, barátságosnak bizonyultak.

Lehet, hogy ez lélektani rejtély, lehet, hogy törvényszerű. Talán az a magyarázata, hogy amikor az ember már elszánja magát, hogy most dolgozni kell — akkor komolyan veszi, amit csinál. Talán az a tény, hogy kevesebb munkatársnak kell elvégeznie a teendőket, fokozottabb felelősségérzetet ró arra, aki az ablak mögött ül. Most az ügyfél is kedvesebb, az együttérzés kisimítja a homlokok redőit: te is itt maradtál, dolgozol, én is itt maradtam, dolgozom, egyforma cipőben járunk, értsük hát meg egymást. S ez meg is történik. Az ügyfélnek a nyári hivatalban alig kell várnia, aki mégis sorban állásra kényszerül, az is megértőbb a gyöngyöző homlokú postáskisasszony és az előtte álló hasonlóképpen verejtékező sors-társa iránt.

Az üdülőhelyeken levő postahivatalok pedig egyenesen a helyzet magaslatán álltak. Balatonszéplakon volt alkalmam tapasztalni: míg délben minden üzlet bezár, ők akkor is tartják a frontot, egyetlen kommunikációs óázisként az elpilledt vízparton. Déli egy és három óra között is akadt szép számmal elszánt vállalkozó, aki szeretteit próbálta felhívni valahol az ország vagy a világ másik sarkában, képeslapot hajkurászott a délutáni sziesztához, vagy csak egyszerűen le akarta kocogni a kissé töményre sikerült ebédet, és betért beszélgetni a leeresztett zsalukkal hűvössé varázsolt postahivatalba. A helybeli alkalmazottak a világ legtermészetesebb módján álltak neki madzagot keresni, levélpapír nagyságúra „átméretezni” egy papírlapot, hogy belefértjen a kedves nyaraló magával hozott monogrammos borítékjába, és szemrebben és nélkül hallgatták végig a nagypapa egészségi állapotát elemző elbeszélést — körülbelül tízedzer.

Sőt, azt is hallottam, hogy gyorsasági világrekordot állított fel júliusban a posta. Egy Budapesten szombaton reggel feladott expresszlevelet még aznap kora délután kézbesítettek Sopronban, a címzett legnagyobb ámulatára. Ezek után még mondja valaki, hogy nyáron nem dolgozik senki...

Rácz Judit

Alkalmi hírlapárusító pavilon a papszigeti strandon. Aki az újságot kínálja: Zaslavik Bence, első osztályos gimnazista, a szentendrei postahivatal „vendégmunkása”

Pávai Béla hálózatszerelő valahol Leányfalun. A telefonnak működnie kell, hiszen sok százan akarnak naponta hazajutni: „Jól vagyok, a nyaralás kitűnő!”

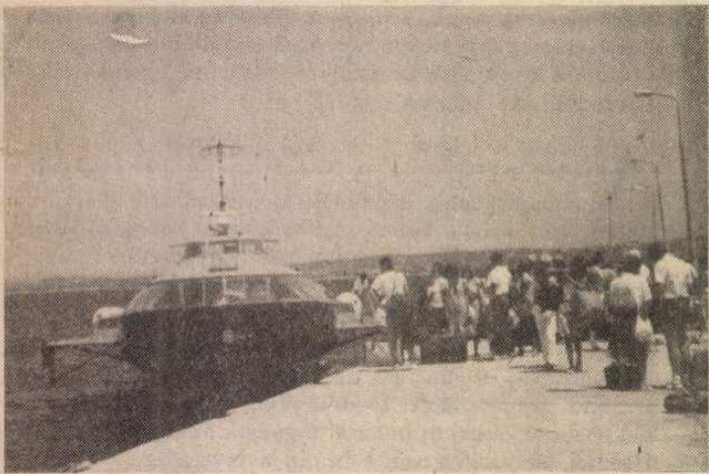
A balatoni kézbesítőt, Méreg Jánost nem a vizek vonzzák. Mint kollégái többsége itt a magyar tenger partján, ő is a hegyekbe vágyik

Az embernek élete során számtalan kellemes élményben van része; ezek közé sorolom azt a két hetet, amit az első 40 fős magyar postás csoporttal Görögországban tölthettem.

Annak, hogy e tisztségviselői csereút 1987 nyarán megvalósulhatott, előzményei vannak. A Görög Távközlési Dolgozók Szakszervezete (OTE) és a Görög Postaforgalmi Dolgozók Szakszervezete (ELTA) az 1980-as évek elején kezdeményezte a Magyar Postások Szakszervezetével a kapcsolatfelvételt. Ennek folytatásaként 1986-ban magyar postás szakszervezeti küldöttség utazott Görögországba. Az út célja társszervezetek helyének, szerepének megismerése, kapcsolatépítés, az együttműködés további lehetőségeinek egyeztetése volt. Több kérdésben kölcsönösen megállapodtak, többek között abban, hogy 1987-ben 40 fős csereutazásra, tapasztalatcsereére kerüljön sor a görög és a magyar postás szakszervezeti tisztségviselők között a kapcsolat elmélyítésére.

Így indulhattunk ki mi elsőként, mint szakszervezeti tisztségviselők családtagjainkkal együtt arra a szép és sokszínű útra, amelynek során nemcsak az antik kultúra remekeivel, hanem az ottani postások életével, munkakörülményeivel is megismerkedhettünk. Odautunkat autóbusszal tettük meg Jugoszlávián keresztül haladva. A jugoszláviai, majd a görög táj változatossága feledtette velünk a meleget: az autópályát szegélyező virágzó oleanderek még a fáradtabbakat is jobb kedvre derítették, hiszen ez már azt jelentette, hogy Hellas földjén járunk.

Első görög szálláshelyünk Larisszában volt, ahonnan kora hajnalban folytattuk utunkat Athén felé. A görög kollégák Pireusban vártak bennünket

Díj a síófoki fiataloknak

A SZOT országos ifjúsági tanácsa által ez év januárjában meghirdetett pályázat eredményhirdetése június 30-án volt a szaktanács budapesti székházában. Mint arról a Postás Dolgozó is hírt adott, öt témakörben lehetett pályázni: a gazdasági építőmunkát segítő új ifjúsági munkaformák, szabad idő és kulturális programok, a tagozat által kialakított érdekvédelmi vagy képviselői mechanizmusok, a tagozatok nevelő, mozgósító, meggyőző tevékenységi formái, s az előző négy témát felölelő komplex témákkal.

A 63 díjazott pályázat között a Síófok Körzeti Szakszervezeti Bizottság ifjúsági tagozata által készített pályázat is ott volt. *Bujdosó Györgyné* kszb-titkár és *Mesics Zsuzsanna*, az ifjúsági tagozat vezetője elolvassa a felhívást úgy gondolta, hogy ezen a pályázaton indulni kell, mert csak nyerni lehet rajta. Régi gondjuk volt, hogy a fiataloknak nincs megfelelő helyük, ahol mozgalmi, kulturális és szabad idő programjaikat megrendezhetnék. A postahivatal alagsorában két helyiséget kaptak, amit szakmai támogatásból, sok társadalmi munkával és a pályázaton nyert díjból akarnak rendbehozni, kialakítani és berendezni.

F. A.

Hellas földjén

meleg szeretettel, egy-egy szál szegfűvel, majd felszálltunk arra a szárnyas hajóra — a görögök delfinnek hívják formája miatt — amely Spetses szigetére vitt bennünket. Az égei-tengeri szigeten nyolc napot töltöttünk. Az útikönyv úgy említi a szigetet mint kitűnő klímájú, hangulatos nyaralóhely, ahol igazán kék és tiszta a tenger. Azt hiszem a csoport valamennyi tagja is így érezte a nyolc nap után, amit így utólag gondolva némelyikünk szívesen meghosszabbított volna, mivel nem tudtunk eltelni a tenger lágy hullámaival, a felhőtlen, tiszta égbolttal, a verőfényes napsütéssel.

Szálláshelyünk, közvetlenül a tenger partján épült „Korgialehios Anargios Scholi” lícumban volt. Hatalmas parkját pálmá-, narancs-, citrom-, mandula- és babérfák tették árnyassá még a déli rekkenő hőségben is. A kétágyas szobák a maguk egyszerűségével, tisztaságával elfogadható kényelmet nyújtottak.

Maga a település jellegzetes görög tengerparti kisvárosi hangulatot áraszt. Hálóikat rendező halászok, üdülőket szállító konflisok, bazársor, csomagokkal megrakott öszvérek, száguldozó motorosok, a kávézókból ülő férfiak, az üzleteik előtt álló, vásárlókat csalogató kereskedők, a tavernák egész sora tette teljessé a képet. Már itt hozzászoktunk, illetve a 40 fokos hőség hozzászoktatott bennünket az ebéd utáni sziesztához, a délután öt órától kezdődő és éjjel egy órakor záródó sajátosan görög életritmushoz.

Míg a szigeten voltunk, több hajókiránduláson vettünk részt.

Ydrára egy kétárbócos vitorlásal tettünk egész napos kirándulást. A hajón elkészített izletes és ott talált finom falatokat a csoport lágy zene mellett fogyasztotta el ebédre.

Következő állomáshelyünk Athén volt, az Esperia szálloda, amely a város szívében épült. Légkondicionált kétágyas szobái mindig felüdülést jelentettek egy-egy hosszabb kirándulás után. Bár a meleg egyre fokozódott, idehaza az újságok, a rádió és tévé mind a 45-50 fokos görögországi hősről számoltak be, csoportunk, ha időnként nehezen is, de állta a próbát.

A görög kollégák erre az időszakra is nagyon tartalmas és változatos programot állítottak össze számunkra. Így jutottunk el az Athéntől távolabb eső Nanplióra, az újkori Görögország első fővárosába, Epidauriszba, a világhírű i. e. IV. században épült színházhoz, Mykénébe, Agamemnon sírjához, Delfibe, a Korinthuszi csatornához. A Szunion fokon Poszeidón templománál csodálhattuk a napnyugtát, az alkonytál a nyugat-attikai partokat, az elszórt szigetcskéket és az Égei-tenger hullámait pillanatonként változó árnyalatokkal színező fényjátékát. A főváros emlékeit is szívünkbe zártuk, az Akropolist, az Agorát, a Philopappos dombot, ahonnan a legszebb a rálátás az Akropoliszra, Daphni kolostorát, a márványstadiont, és még sorolhatnánk a sok látnivalót.

Alkalmunk volt emellett a két postai szakszervezet, az OME-OTE és az OY-ELTA székházában baráti légkörű tájékoztatót hallgatni a görög postások szakszervezeti mozgalmáról, jelenlegi eredményeiről, nehézségeikről, harcaikról. Az OTE részéről *G. Orfanos* elnök, az ELTA részéről *M. Tzagarakis* elnök és munkatársai vettek részt a több mint kétórás találkozáson.

A görög postaforgalmi dolgozók — mintegy 11 ezren — 66 szakszervezeti alapszervezethez tartoznak, amelynek összefogója az ELTA: szervezettségük 99,5 százalékos. Kétévente tartják kongresszusukat, 35 tagú központi vezetőség és 9 tagú elnökség irányítja a szakszervezeti munkát. Az ELTA Görögországban elsőként tűzte ki célul a szakmai szervezkedéstől

történő áttérést az iparágira. Jelenleg még külön-külön alapszervezetekbe tömörülnek a kézbesítők, a felvevők, a rovatolók, a szállítómunkások, technikusok, középvezetők stb. Az egy hivatalban dolgozók mintegy 10 szakszervezeti alapszervezethez tartoznak.

A görög távközlési dolgozók mindig aktívan részt vettek a munkásmozgalmamban. Első országos sztrájkjukat a német megszállás idején tartották. Először között alakítottak hazafias frontot, nehéz, sok áldozatot követelő harcot folytattak a fasiszta junta ellen. *Florakis*, a Görög Kommunista Párt jelenlegi főtitkára, a görög munkásmozgalm régi harcosa is postás dolgozó volt. Az OTE 30 ezres taglétszámával Görögország második legnagyobb szakszervezete, szervezettségük 99 százalékos. Kongresszusukat háromévenként tartják, szintén 9 fős elnökség és 35 fős központi vezetőség fogja össze és irányítja munkáját a 14-féle szakma szerint szerveződött szakszervezeti tagságot. A dolgozók érdekvédelme, a távközlés fejlesztésének ösztönzése mellett foglalkoznak országos politikai, gazdasági kérdésekkel is. Fellépnek a távközlés kisajátítása, a monopóliumok hatalmi törekvései ellen.

Mind a távközlési (OTE), mind a postaforgalmi szakszervezet (ELTA) céljai között szerepel az újból egységes postás-szakszervezet létrehozása.

A két tájékoztató elhangzása után csoportunk tagjai számos kérdést tettek fel a két elnöknek és jelenlévő munkatársaiknak. Kérdéseinkre válaszolva többek között hangsúlyozták, hogy ők is elkötelezett hívei a békeharcnak és a nemzetközi munkásszolidaritásnak. Keresik a kapcsolatokat a szocialista országok postásszakszervezeteivel. A meleg, baráti légkörű találkozó hangulatos estével zárult az Akropolisz tövében levő Zeusz tavernában.

Kinntartózkodásunk alatt állandóan érezhettük görög postás kollégáink vendég szeretetét, barátságát és gondoskodását. Egyértelműen arra törekedtek, hogy csoportunk valamennyi tagja kellemes élménnyel és új ismeretekkel gazdagodva térjen vissza hazájába. Mi, akik részesei lehettünk ennek a felejthetetlen útnak, úgy érezzük, hogy a bennünket a jövő évtől követő üdülőcsoportoknak is emlékeztetéseket lesznek a kint töltött napok.

Bor Sándorné

Szekeres Ferenc

1921—1987

Fájó szívvel búcsúzunk fáradhatatlan társadalmi aktívántól. Rövid betegség után 66. évében távozott közülünk. Szekeres elvtárs 1944-től 1981-ig, nyugdíjazásáig kézbesítőként a Budapest 70-es hivatalban dolgozott.

A Postások Szakszervezetének 1946-tól volt aktív tagja. Bizalmi, osztálybizottsági titkár, szb-elnök a hivatalban. 1967-től 1985-ig tagja volt a központi vezetőségnek, 1975—1980-ig pedig az elnökségnek is.

1980—1985-ig a kv mellett működő munkavédelmi bizottság tagjaként is képviselte a kézbesítők érdekeit.

Munkájának elismeréseként Munka Érdemrend bronz fokozatú és Szakszervezeti Munkáért arany fokozatú kitüntetést kapott.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Görög tisztségviselők hazánkban

A Görög Posta és a Távközlési Dolgozók Szakszervezetének képviselőit hazánkba ezúttal első alkalommal látogatott el 40 szakszervezeti tisztségviselő, többségük családdal, hogy két hetet töltsön Magyarországon.

A június 22. és július 6. közötti pihenés mellett megismerkedtek hazánk történelmi, kulturális nevezetességeivel, a postás dolgozók élet- és munkakörülményeivel.

Itt tartózkodásuk első felében a Balaton partján, Bogláránál pihentek, ahol az új SZOT-postás üdülő hamar elnyerte tetszésüket. Bár az időjárás nem fogadta kegyeibe a görög csoportot, de az esetenkénti fürdés mellett olyan programok szervezésére került sor, amely igen barátságossá tette a kapcsolatot az ott pihenő magyar beutaltakkal, az üdülőcentrum személyzetével. A labdarúgó-mérkőzések, az asztalitenisz-versenyek, autóbussz-kirándulások a boglárlellei bormúzeumba, Badacsonyba, mind-mind felejthetetlen emlékeket hagytak görög vendégeinkben. A számukra szokatlan szalonasútság pedig sajátos zamatokkal, ízekkel gazdagította étkezési tapasztalataikat.

Balatonon tartózkodásuk során találkozott a csoport *Gricserné*

Heszky Enikővel, szakszervezetünk főtitkárával, melynek során kötetlen formában gondolatcserére került sor a csoport eddigi élményeiről, benyomásairól.

A csoportnak Budapestén a Zágrábi úti Postás Szálló adott otthont. Budapesti tartózkodásuk során megismerkedtek a főváros nevezetességeivel. A budapesti tartózkodás programjában szerepelt szentendrei kirándulás, sétahajózás a Dunán, Tökön folklórműsor, s külön kívánságra megtekintették Beioiannisz görög falut is.

Szakszervezetünk székházában egy igen aktív találkozó keretében *Megyeri László* kv-titkár adott tájékoztatást hazánkról, gazdasági és társadalmi életünkről, szakszervezetünk tevékenységéről.

A tapasztalatok, a vélemények alapján úgy összegezhető a csoport véleménye, hogy hazánk, s a benne élő emberek igen vendég szeretők, s mindez szép környezettel, megfelelő kulturált ellátással párosul. Vendégeink — mint hangsúlyozták — kellemes élményekkel, gazdag emlékekkel utaznak haza, bízva abban, hogy mindezeknek jövőre folytatása lesz.

Burom Márton

A tízéves északi kapcsolat

hősesét is láttunk. Ez június 17-én azt hiszem még ott is ritka jelenség.

Drammenben a helyi postás szakszervezeti tisztségviselők vártak bennünket, megmutatva a messze földi nevezetességet: a hegy gyomrába fűrt spirálformájú serpentint, melyet két mérnök talált ki a táj képeinek megőrzése végett.

Szakmai program volt még az oslói irányítóhivatalban, valamint a Csekkleszámló Hivatalban tett látogatásunk. Hasonlítgattunk — milyen gépek dolgoznak Oslóban és milyenek nálunk. Néhány dologban hasonlóság is fedezettünk fel, például a levélfeldolgozás területén, vagy a gépesített csomagfeldolgozásban. Tetszett a hírlapok kíméletes csomagolása fóliázással.

Kulturális programjainkat is nagy körültekintéssel szervezték meg cserepartnerreink. Kipróbáltuk a komppal való átkelest, a hajózást a gyönyörű fjordokban. Felmásztunk a Holmekollen sisánc legfelső szintjéig, oda, ahonnan a síugrók elindulnak. Természetben látni bizony sokkal hajmeresztőbb a magasság, mint a tévén keresztül. Az ugrásánál lábánál megnéztük a — szellemesen a sziklába épített és sziklákat felhasználó — síműzeumot is. Láttunk norvég és lapp skanzent, a Kontiki Műzeumot, Hayerdal hajóit, be-

lestünk minden kabinba a norvég sarkkutató hajókon. Megnézhettük ltsen dolgozószobáját, valamint a norvég játékműzeumot. De lehetőségünk nyílt a Vigeland-parkban való sétálásra, tájékozódásra, ahol talán napokig is el tudtunk volna gyönyörködni az impozáns szobrokban. Látogatást tettünk a Munh-múzeumban, ahol szintén átfogó képet kaptunk a művész alkotásaiból.

Egynapos kirándulást tettünk Svédországba is a postás üdülőbe, ahol a vezető adott rövid tájékoztatást a svéd postások szakszervezeti mozgalmáról, annak eredményeiről. Itt meglepetés várt bennünket: magyar szakács főztjét ehattük.

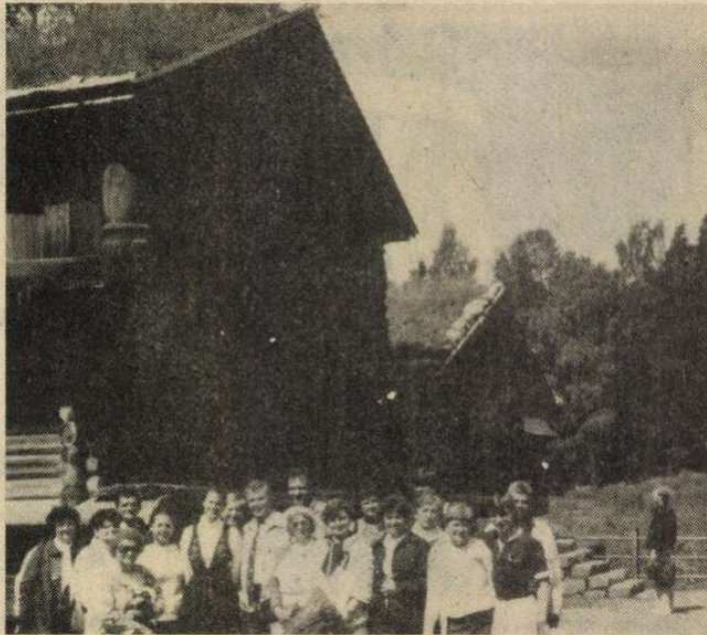
Vendéglátóink körültekintő szervező-előkészítő munkáját dicséri, hogy egyik legnagyobb ünnepükön, a napéjnyelőségen velük lehettünk. Este hatalmas máglyákat raktak, melyet körül táncoltak, énekeltek és ünnepeltek, olyan volt mint egy óriási majális. Csoportunk is készült erre a napra: alkalmi néptánccsoportba és az azt kísérő kórusba tömörültünk. Afféle „mini-népiegyüttest” alakítottunk és üveges karikázót táncoltunk. Mondanom sem kell, osztatlan sikert arattunk a nézők körében.

Nagyon sok szakmai és egyéb tapasztalattal, de igen igen fájó szívvel gyülekeztünk

búcsúzásra, ahova a postások szakszervezeteinek első embere, az általunk csak „Arthur”-nak nevezett elnök hívott bennünket. Megszerettük egymást. Elsősorban mi, az ország különböző tájairól érkezett postai dolgozók, de megserettük vendéglátóink képviselőit is kíséretünket és a szervező munkát végző *Martent*, akit az előttünk kint járó szaktársaink Marcira magyarítottak, és megszerettük *Jan Andersent*, aki szinte mindig velünk volt. Szívből zártuk a kitűnő humorérzékű, figyelmes, kiváló tudású tolmácsunkat, *dr. Masát Andrást*.

Csoportunk a tizedik volt abban a sorban, amelyben norvég és magyar postások egymás országában csereüdülésen és szakmai tapasztalatcserén vesznek részt. Nagyon hasznos ez a kapcsolat. Hálásan kell gondolnunk azokra a szakszervezeti tisztségviselőkre, akiknek fejében megszületett ez a csere-üdültetés ötlete, és meg is valósították ezt a kapcsolatot. Ugyancsak hálával gondoltunk a búcsúesten azokra a munkatársainkra, akik ilyen körülmények között szervezték meg számunkra ezt a feltöltődést elősegítő, felejthetetlen utazást.

Sümeghy Gyula

Nem mellékes melléktevékenység

Az Anyagszertáron nem múlik a 420 ezres távbeszélőprogram

A jó munkaszervezés egyik alapelve a megfelelő anyagellátás. A postaforgalom sem képzelhető el irdai eszközök, a küldemények feldolgozásához szükséges anyagok, kezelési nyomtatványok, értékcikkek nélkül. A távközlési berendezések működtetésének és karbantartásának még nagyobb az anyagi igénye, nem is beszélve a hálózatokról, amelyeknek fenn tartása, főképpen pedig az építések tonnaszám emésztí fel a legkülönbözőbb anyagokat.

Mindezekről a *Posta Anyag- és Értékcikkhivatal* gondoskodik, átvételi, raktározásuk és a postaszervekhez való továbbításuk a hivatal irányítása és felügyelete alatt működő *Központi Anyagszertár* feladata. Nem hiszem, hogy részletesebben be kellene mutatnom ezt a fontos szervezeti egységet, hiszen a postán már meggyökeresedett dolgozóknál fogalomná vált a „Gyáli út.”

Gondolom, nem fölösleges, ha hallanak vagy olvasnak rólunk — veszi föl a fonalt *Nyári József*, a szertár vezetője —, mert ha minden rendben megy, akkor legfőképpen csak tudnak a létezésünkről, de ha egyszer, többnyire rajtunk kívül álló okból, nem tudjuk valakinek kiszolgáltatni az igényelt anyagokat, mindjárt a világ közepévé válunk, egyszerűen rajtunk múlik egy-egy fontos beruházás vagy a tervek teljesítése. Örülünk, hogy a postások egy újságírók által bekukkanthatnak öreg portánkra, és megláthatják, hogy a sok megpróbáltatás, bombázásokon átesett régi épületekben milyen körülmények között elégtí ki az itt dolgozók a postaszervek anyagi igényét.

— Mondanom sem kell, hogy a létesítések bizonyára korszerű telep nem a mostanihoz fogható anyagforgalomra épült. A mai igényekhez mért fejlesztését viszont egyszerűen korlátozzák az öröklött adottságok. A jelenlegi gépesítettséget, amelyet még véletlenül sem lehet kielégítőnek tekinteni, össze sem lehet hasonlítani a korábbival. Egyszóval a posta kinőtte a Gyáli utat. El is kezdte Budaörsön egy új, korszerű központi raktár építését, addig is azonban, amíg azt birtokba vehetjük, itt kell helytállnunk, még ha akkora feladatok anyagszükségletéről kell is gondoskodnunk, mint amilyen a 420 ezres távbeszélőprogram. Erről azonban beszéljenek inkább az érdekeltek, a IV-es raktár dolgozói!

Megkerüljük a raktárepületet, óvatosan, nehogy a süppedő port túlságosan fölverjük. Ezt sár formájában a targoncák hordták fel; elképzelem, mit kell itt dagasztani esős időben. Letakarítani lehetetlen, hisz az udvar a honvédségtől bérelt, szérűskertet idéző szomszédos területtel együtt telis-tele kábeldobokkal, amelyeket nap mint nap mozgatni kell. Ebben a környezetben találkozunk *Nagy László*-val, a IV-es raktár ve-

zetőjével, a „gyenge nővel” — ahogy magát nevezni szokta —, aki majd végrehajtja azt, amitől fáradt férfi beosztottjai vonakodnak... s lám, visszatér a munkakedv, és nem marad másnapra elvégzetlen feladat.

— A nehéz vasszerkezeti anyagokat, a légvezetőket és a kábeleket raktározzuk tartozékaikkal együtt. Úgy is mondhatjuk, hogy a szertár által forgalmazott anyagok hatvan százalékát. Mindezt 19 fő helyett 15-en.

— És hogyan győzik ezt?

— Úgy, hogy az igénylések beérkezése és az anyagok kiadása közötti előírásos átfutási idő 15 nap, mi pedig elhatároztuk, hogy ezt 10 napra leszorítjuk. És a mi határidőnket nemigen lépjük túl.

— ???

— Van erre magyarázat — kapcsolódik a beszélgetésbe *Nagy László*, a családfő és beosztott. — Igaz, hogy darukeze-

lői, targoncakezelői és traktorvezetői szakképesítésünk van, de százszázalékos postásoknak tekintjük magunkat. Termelési tanácskozáson rendszeresen tájékozódunk a postai tervek-ről, jól ismerjük feladatainkat, felelősséget érzünk irántuk.

— Munkánkat egyrészt az anyagokat igénylő postaszervek, másrészt a szállítók határozzák meg. Így sok mindent nem végezhetünk el a hivatalos munkaidőben. Ezért tizenegyen vállalati gazdasági munkakö-zösséget alakítottunk. Egyik közös képviselője én vagyok, a társam *Várhegyi Imre*. Mint vgm, ha kell, munkaidő után is talpon vagyunk.

— Láthatja, hogy nem könnyű dolog a munka megszervezése — folytatja a gondolatot *Nagy László*. — Igaz, jó az együttműködésünk az Anyaghivatal műszaki osztályával. Mindig tudjuk, hogy minek az érkezése várható. Ennek azonban nincs pontos órarendje. Egyrészt késhetnek a vagonok, másrészt munkaszüneti napokon is jöhetnek. Kirakodásra pedig hét óra áll rendelkezésünkre. De nemcsak fogadunk szállítmányokat, küldünk is kell az igényelt anyagokat. A budapesti postaszerveknek maguknak kell elszállítaniuk anyagszükségletüket, de olykor vidékről is érte jönnek. Egy soproni kocsi például egy alkalommal asnap még egy fordulót ígért, és este fél kilenckor is kiszolgáltuk.

— Másfelől a vasúton való feladás sem egyszerű ügy. A vagonigényünket csütörtökön kell átadnunk a következő hétre. A MÁV visszaigazolása — a szállítási szabályzat szerint — 48 óráig érvényes. Tehát előfordulhat, hogy egyszerűen kapjuk meg a két napra kért kocsikat. A megrendelt vagonokba viszont négy óra alatt be kell rakodni. Hadd jegyezzem meg, hogy az iparvágányunkra biztonságosan egyszerre csak négy vagon tolatható. Emellett az első fél évben 106 vagonot fogadtunk és 290-et in-

dítottunk, s mindezt úgy sikerült megszerveznünk, hogy május végéig mindössze 3000 forint kocsiallaspénzt fizettünk.

— Ilyen körülmények között nemigen élhetnénk meg a vgm nélkül. Azelőtt rengeteg túlórárt felhasználunk, túllépve minduntalan a béralapot. És mondja meg, ki szeret túlórázni... A kisvállalkozás arra is jó volt, hogy sikerült a létszámot állandósítani, és egy jól összeszokott és összetartó gárdát kialakítani.

— Mert ugyan kit lehetett idecsábítani — veszi át a szót *Nagy László* — a szállítási és rakodómunkái besorolásért, amelyhez még az említett szakvizsgákat, sőt az anyagszmerttet is megkívánjuk. Megjegyzendő, hogy a daruk és targoncák ellenére nehéz fizikai munkát kell végezni a 6000 forint körüli bérért, amely ráadásul a dolgozók 80 százalékánál személyi fizetés.

— A 420 ezres program anyagszükségletének kielégítésére pusztán a posta jó hírének megóvása és az önbecsülés ösztönzi a vgm tagjait?

— Nos, ismerjük a távbeszélő-fejlesztési programot, és érezzük a magunk felelősségét is. Persze mi sem ezzel a címkével kapjuk a gyáraktól az anyagokat, és a postaszervek sem különítik el ennek az anyagszükségletét igényléseikben. A mennyiségeken azonban érezzük a feladat nagyságát. Nem mondok nagyot, ha mostanában idestova megduplázódott a rakodni való. A program anyagszükségletének 90 százaléka átmegy a kezünkön. Mint vgm is használjuk a rakodógépeket, ezért használati díjat fizetünk. Úgy érezzük, hogy az így végzett többletmunkával elér 70-80 forintos órábréll megtaláljuk a számításunkat.

Amint láthatjuk, a Szállító és Rakodómunkás Vállalati Gazdasági Munkaközösség amolyan „sepregető” szerepet tölt be a szertár életében. A rendes munkaidőben el nem végezhető teendőket takarítják el az útból, hogy másnap tiszta munkatervvel indulhassanak. (Külföldi vagonok vasárnap sem állhatnak kirakatlanul.) Rajtuk — egyáltalán a szertár dolgozóin — nem múlik sem a 420 ezres távbeszélőprogramnak, sem a postai terveknek a teljesítése. Ezért meglehetősen igazságtalannak érzem — ezzel, gondolom, nem állok egymagamban —, hogy a kilátásba helyezett bérpreferenciának a legalább 98 százalékos anyagellátás a feltétele. Amint *Nyári Józseftől* megtudtam, nemcsak a magyar, hanem a külföldi gyárak sem tartják magukat mindig a szállítási határidőkhöz. Féléves csúszások sem ritkák. Ami pedig nem érkezik be a szertárba, azt ki sem lehet onnan adni. Ez a józan paraszti bölcsesség pedig még Budaörsre is érvényes. Ott a munkakörülmények összehasonlíthatatlanul jobbakk lesznek, ám félo, hogy az ipari és a szállítási hátér ugyanaz marad.

Benda István

„augusztus 21-én pénteken heti pihenőnap, augusztus 23-án vasárnap munkanap.”

Igaz, nincs az évben még egy olyan munkaszüneti nap, amelyiknél a munkaszüneti nap és a szombat-vasárnap között egy munkanap lenne. Azt azonban mindenki látta a naptárban, hogy így december 24-e teljes munkanap. Ezzel kapcsolatban országsszerte sok jogos észrevétel tettk a dolgozók. Ezeket mi is továbbítottuk a SZOT-hoz. Ezek eredményeként az ÁBMH kiegészítette a korábbi rendelkezést, s munkarendünk decemberben a következőképpen módosul:

„december 24-én csütörtökön heti pihenőnap, december 27-én vasárnap munkanap.”

Tóth Pálné

Állami tulajdonú házingatlanok elidegenítése

Az elmúlt hónapok során igyekeztem kimerítően foglalkozni az állami lakásokra vonatkozó jogszabályoknak a mindennapi életben való értelmezésével és azok alkalmazásával. Nem érintettem viszont annak a lehetőségét, hogy valaki, aki bérlője az állam tulajdonában álló lakásnak, utóbb tulajdonosa is lehet — természetesen vásárlás útján — saját bérleményében levő lakásának.

Előre szeretném bocsátani, hogy a mai lakáviszonyok és lakásárak mellett a most ismertető lehetőség magasan a legkedvezőbb a tulajdonszerzők között, s aki a feltételekkel rendelkezik, ne utasítsa, vagy szalassza el a kínálkozó alkalmat, csak azért, mert nem ismeri az ide vonatkozó rendeleteket.

Néhány alapfogalom

Állami tulajdonban álló házingatlan a rendeltetésre tekintet nélkül minden olyan épület és a hozzá tartozó földrészt, továbbá a társasházban levő minden olyan öröklakás, végül az ingatlan-nyilvántartásba önálló ingatlanként bejegyzett, nem lakás céljára szolgáló helyiség, melynek tulajdonosa a Magyar Állam.

Elidegenítés alatt a házingatlannak nem állami szerv, vagy magánszemély részére történő eladását, illetve cseréjét kell érteni.

Az eladás: lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség tulajdonjogának átruházása vételár ellenében.

Csere: állami tulajdonban levő ingatlan (öröklakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség) tulajdonjogának, személyi tulajdonban levő lakás tulajdonjogának kölcsönös átruházása.

Csere útján való tulajdonszerzésre kerülhet sor például, ha valaki olyan társasházban lakik, ahol többségében állami, tulajdonban vannak a lakások és az állam (Ingatlankezelő Vállalat) tiszta tulajdoni viszonyt akar létrehozni ezen az ingatlanon. Ilyen esetben a személyi tulajdonban levő lakások tulajdonosainak másik házban (ahol többségében személyi tulajdonú lakások vannak) felajánl egy öröklakást, amelyik viszont állami tulajdonban volt addig. Általában a lakások egyenértékűek, de ha értékkülönbség van a két lakás között, akkor az fizet, aki nagyobb értékhez jut.

Vegyes tulajdonban van tehát az a házingatlan, amelyben a tulajdonosok részben magánszemélyek, illetve nem állami szervek, részben a magyar állam. Magánszemélyek részére lakás céljára elidegeníthetők, a már társasházba alakított épületben levő öröklakások, egy lakásos épületek, továbbá a lakószobáknál nem nagyobb, többlakásos épületek.

Általános szabály, hogy csak társasházba alakítás után idegeníthetők el az egyenlő több lakást, illetve önálló rendeltetésű helyiséget magukban foglaló vegyes rendeltetésű (tehát részben lakásokat, részben nem lakás céljára szolgáló helyiségeket tartalmazó) épületek lakásai.

1986. január 1-től azonban a társasházba alakításra vonatkozó rendelkezést a 6 lakószobánál nem nagyobb, többlakásos épületek esetében nem kell al-

kalmazni, az ilyen épületek társasházba alakítás nélkül is eladhatók.

Az állam kizárólagos tulajdonában álló lakás-, vagy vegyes rendeltetésű épületekben levő lakások elidegenítésénél feltétlenül előírja, hogy az ilyen épületekben a lakásbérlemények csak akkor idegeníthetők el, ha legalább a lakások kétharmadának (66 százalék) bérlei kéri az elidegenítést. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy ha egy épületben ez az arány hiányzik, akkor ez akadályba ütközik, ugyanis ilyenkor az ingatlankezelő vállalat nem tehet elidegenítésre javaslatot a tanács felé.

Előfordul, hogy egy épületen belül ezt az arányt eleve azért nem lehet kialakítani, mert például a lakók 50 százaléka nyugdíjas, akik nem kívánják megvásárolni bérleményüket. Ez önmagában olyan akadály, amely kilátástalanná tenné a másik 50 százalék aktív dolgozó vásárlási lehetőségét. Ebben az esetben az ingatlankezelő vállalat a 66 százalék megállapításánál nem veszi figyelembe azokat a nyugdíjasokat, akik vételi jogukkal nem kívánnak élni, lakásuk értékesítését ebben az esetben felfüggeszti.

Eladási tilalmak, korlátozások

Vannak tilalmak — melyeket összefoglalóan a 60/1985. (XII. 27.) kormányrendelet, részletezve pedig a 20/1985. (XII. 27.) ÉVM—MÉM—PM számú rendelet szabályoz, s amelyet a főváros területén a Fővárosi Tanács rendelete, és a helyi sajátosságok figyelembevételével a helyi tanácsok szabályoznak, és indokoltan tovább bővítenek.

A házingatlanok közül nem idegeníthetőek el azok, amelyek:

a) állami szervek használatában állnak, illetőleg amelyeket állami szervek elhelyezésére előreláthatóan tíz éven belül felhasználnak,

b) valamely állami szerv részére jogszabályi, illetőleg vállalati bérlet céljára szolgálnak, és e jellegű a lakás felett rendelkezni jogosult szerv nem szünteti meg,

c) a város- (község) rendezési programok, illetőleg tervek vagy fejlesztési elgondolások szerint előreláthatólag tíz éven belül közérdekű célokra felhasználnak, vagy lebontanak,

d) műemlék, vagy műemlék jellegűek, és a műemléki hatóság az elidegenítéshez nem járult hozzá,

e) természetbeni kártalanítás céljára szükségesek,

f) valamely üzem (intézet, intézmény) zárt területén vannak, s attól műszakilag és az ingatlan-nyilvántartásban (telek-könyvileg) nem különíthetők el,

g) a központi lakásépítés keretében bérlet céljára épültek, s üzembe helyezésük óta tíz év még nem telt el,

h) állami szerv beruházása útján létesültek, illetőleg amelyeket állami szerv magánszemélyektől vásárolt, s a létesítéstől, vagy a felújítástól számított 5 év még nem telt el,

i) teljes felújításától számított 5 év még nem telt el.

Kizárólag a főváros területén nem adhatók el:

a) a telepszerű lakásépítésre alkalmas, és a városrendezési tervekben erre a célra megjelölt, vagy számításba vett, vala-

mint a nem lakásépítés céljára szolgáló (ipari, zöld stb.) területen levő házingatlanok,

b) azok a rekonstrukciós, vagy rehabilitációs területen levő, vagy egyéb olyan műszakilag leromlott állagú házingatlanok, amelyek a részletes rendezési tervekben, vagy jogerős hatósági határozatok alapján lebontásra vannak kijelölve,

c) a szociális körülményeknek meg nem felelő telepeken levő házingatlanok,

d) a Vár területén levő házingatlanok,

e) a XIX. kerület Wekerle-telep területén levő házingatlanok,

f) azok a két, vagy többlakásos házingatlanok, amelyeknek tartószerkezete bauxitbetonból készült,

g) a Fővárosi Tanács lakbér- és lakáshasználatbavételi díj övezetéről rendelkező 3/1982. számú rendelet 2. számú mellékletében megjelölt területen levő 1—6 lakásos házingatlanok. (Ezek a területek: az I. kerületben a Gellérthegy teljes területe, a II. kerületben a Rózsadomb körülhatárolt, a XI. kerületben a Sashegy—Sasad körülhatárolt, és a Gellérthegy körülhatárolt, a XII. kerületben a Virányos—Szabadság-hegy—Sashegy körülhatárolt területe.)

A Fővárosi Tanács rendelete ez utóbbi területekre vonatkozóan azt is előírja, hogy a 6 lakásosnál nagyobb házingatlanok is csak akkor jelölhetők ki elidegenítésre, ha azt a lakóknak legalább a 75 százaléka kéri. Ezek a területek tehát a vételhez nem elegendő a bérlők 66 százalékának kérelme.

Kik jogosultak vásárolni és milyen sorrendben?

Magánszemély részére eladható házingatlant csak az a személy, illetve család vásárolhat meg, aki külön jogszabály szerint lakás, illetve üdülő tulajdont szerezhet, vagy a tulajdonszerzési korlátozás alól felmentést kapott. Lehetőség van viszont arra, hogy a 16. életévét betöltött gyermek lakászsükségletének kielégítése végett a szülők akkor is megvásárolják az állami házingatlant, ha már saját maguk lakástulajdonnal rendelkeznek.

Az elidegeníthető házingatlant megvásárlására elsősorban a bennlakók jogosultak, mégpedig a bérlő, bérletárs, társbérlő és a lakásban jogcím nélkül lakó olyan jóhiszemű személy, aki korábban bérlő volt, a bérlő leszármazottja, vagy örökbefogadott gyermeke, a bérlő élet-társa, feltéve, hogy az eladási ajánlat megtételét megelőző egy év óta a bérlővel állandó jelleggel együtt lakik.

A házingatlant az előzőekben említett személyek együttesen is megvásárolhatják. Arra is van lehetőség, hogy a bérlő, vagy élettársa a házingatlant leszármazottja, vagy örökbefogadott gyermeke részére vásárolja meg. Ez azt jelenti, hogy a bérlő saját tanácsi bérletét a gyermeke nevére — annak életkorára tekintet nélkül — megvásárolhatja, míg a más által lakott, vagy üres tanácsi lakást, csak a 16. életévét betöltött gyermeke számára lehet megvásárolni. (Folytatjuk)

Dr. Mozsolits Beáta

Kedves Postás Dolgozó!

A Budapest 114-es hivatal 40 nyugdíjasa emlékezetes autóbusz-kiránduláson vett részt a közelmúltban. A szakszervezet szervezésében eljutottunk Esztergomba és Visegrádra. Szentendre is szemet gyönyörködtető volt. Öröm volt ismét felelevenítenünk régi kirándulásaink kedvelt helyeit. Köszönet érte a szakszervezeti bizottságnak. Az élményt sokáig nem felejtjük el.

Bolla Kálmán
Budapest

*

A szekszárdi nyugdíjasklub egyik érdekes eseményéről szeretnék beszámolni. A közelmúltban ellátogattunk Bogár István szőlőhegyi tanyájára. A nádtetős épületek a berendezési és használati tárgyakkal kiegészítve a Sárköz nevezetességei közé tartoznak. Az egész na-

pot jó hangulatban, az esti órákig beszélgetve, nótázgatva töltöttük el. Mindenki jól érezte magát.

Darvas Ferenc
Szekszárd

*

A Hírlap- és Levélfeldolgozó Üzem nyugdíjasaiaként nemrégiben egész napos kiránduláson vehettünk részt. Jártunk Martonvásáron, Tácon és Simontornyan. Szakszervezeti titkáruk, Pálfalvi Józsefné igen nagy gonddal ügyelt arra, hogy jól érezzük magunkat. Jóleső érzés volt újra találkozni a régi szaktársakkal, akikkel jóban, s néha a rosszban is együtt voltunk. Reméljük a szakszervezetnek lesz még lehetősége hasonló kirándulások szervezésére.

Pintér Sándor
Budapest

Kétéves szünet után

Kiállítás Nagyvázsönyban

Több mint kétéves szünet után a Soproni Postaigazgatóság áldozatos munkája nyomán újjáalakított épületben várja látogatóit az új, állandó postatörténeti kiállítás, amelyet az igazgatóság közreműködésével a Postamúzeum és a Bélyegmúzeum készített.

Az első teremben a Bélyegmúzeum a bélyegek világán keresztül mutatja be a hírközléstörténet hosszú múltjának állomásait, a technikátörténet nagy pillanatait, az óstársadalomban használt kezdetleges hírtovábbító eszközöktől a mai társadalomban nélkülözhetetlen hírközlő berendezésekig. Nyomon követhető az az átalakulás, amelyen a postabélyeg — történetének 150 éve alatt — keresztülment.

A második teremben a Posta-múzeum Nagyvázsöny történetével ismerteti meg a látogatóit. Nagyvázsöny a XVIII. század végén került az országot behálózó postajáratok rendszerébe. Ez időben jelentős hely, lóváltó-állomás működött a Budát és Grácot összekötő II. számú pos-

tajáratí út vonal mentén. 1813-tól módosul az út vonal, a postakocsik elkerülik Nagyvázsnyot. A millenium idején III. osztályú, majd 1933-tól II. osztályú postahivatal, táviró- és távbeszélő-összeköttetéssel. Napjainkban Nagyvázsöny azon ritka községek közé tartozik, ahol belterületen sem kézbesítenek házhöz, hanem külterületi tömbbevélszékény útján.

A következő teremben a technikát kedvelő közönség részül különleges élményben: a különböző időszakból származó távbeszélő-hálózatok és -készülékek mutatják a híradástechnika rohamos fejlődését.

Az utolsó teremben elhelyezett működőképes távbeszélőközpontok bizonyára nagy érdeklődést keltenek az ifjabb és idősebb látogatókban egyaránt. A rendezett környezetben levő épület és a kiállítás — a nagyvázsnyói vár és egyéb nevezetességek mellett — méltó látnivaló az ide látogató nagyszámú hazai és külföldi turista számára.

Szegedi Istvánné

A HTE postai szakosztályainak szeptember havi programja

Szeptember 16. (szerda) 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Dr. Horváth Csabáné: Figyelemre méltó távközlési szolgáltatások és az üzemeltetés terén szerzett tapasztalatok az Amerikai Egyesült Államok távközlési társaságainál.

Szeptember 17. (csütörtök) 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Berta Péter—Czere Károly—Vargáné Dancs Teréz: A felvétel gépesítésének új koncepciója (vitaanyag).

Szeptember 21. (hétfő) 15 óra, VI.

Népköztársaság útja 3. Jambrik Mihály: Jövedelem szabályozási alternatívák.

Szeptember 22. (kedd) 15 óra, VI. Népköztársaság útja 3. Petrucz György: A zalaegerszegi TPV központ magasepitési és tervezési problémái.

Szeptember 24. (csütörtök) 15 óra, Posta Járműtelep, XIV. Egressy út 35-51. Balázs Péter: A gépjárműkarbantartás hatékonyságát növelő intézkedési lehetőségek.

Szigorú szolgálat — az emberért

— Nem, kérem szépen ez itt nem major! Dehogya major! Itt már régen nem mondják hozzá a település nevéhez azt, hogy major. Itt csak azt mondják, hogy Tőzeggyár.

— Volt itt valaha tőzeggyár? — érdeklődöm.

— Hogyne lett volna?! Hogy hol és merre? Azt nem tudom, de az egész Hany egy adta tőzeg. Miért ne lett volna itt gyára a tőzegnek?! Miért kellett volna akkor a kisvasút? Kisvasút csak ott volt, ahol gyár is volt. Itt is volt. Csak közben főlészármolták. A kisvasutat meg főltekerték. Hova vitték? Nem tudom.

— Nem maradt nekünk más, csak a postás, az orvos, meg a boltos.

— Jó, hogy van orvosunk. Amíg nem volt, addig igen sok bajunk volt, és ha a „postás bácsi” nincs nekünk, akkor nem is tudom, hogy mi lett volna az öregebbjeivel? Itt nyáron is messze van a messzi, de télen aztán elérhetetlen a fájós lábbal, a mankóval.

— Áldott jó ember a doktor úr, Molnár Ferenc, meg Sándor postás, meg a boltos. Ők a jóté-
vőink.

Ugyan hova lehet menni ilyen rövid, szívhez szóló beszélgetésre egy olyan zsebkezdőnyi településen, ahol nincsenek nagy középületek? Ahogy a határ menti kis település lakói mondják: „— Itt nincs semmi! Csak hajnalban kelő munkás-emberek, meg fájós derekú öregek. Innen mindenki elmene-
kül. De el ám, mert itt semmi sincs. Se tanács, se tanács ki-
rendeltség, se iskola, se áru-
ház!” Egész helybeli világuk két utcából áll, amely nagy T alakba formázza a települést. A valahai iskolában van a fiatalok klubja. Délelőtt igen csendes. Az udvar felől van két fontos hely: az orvosi rendelő és a váró, mellette meg a posta. Az egyikbe csak hetente egyszer, a másikba naponta járnak az emberek. Pár év óta, hogy „szerdai orvosunk” van, megoldódott életünk legnagyobb gondja: a megelőzés és a gyógyítás. A szomszéd községekkel, a megye városaival az országgal meg a világgal meg a posta köti össze őket. Marika, Kovácsics Ferencné, a „postás kisasszony”, Cser Sándor meg a kézbesítő. A két fontos intézménynek kö-

zös az épülete és közös az udvara. Így aztán fontos találkahely mindkettő. Nyáron kellemes. A fák árnyat adnak. Télen is elviselhető a beszélgetés az L alakú épület védőbástyája mögött.

Itt majdhogynem csupa idős ember él. De azért naponta rájuk nyílik a világ. Amire csak szükségük van idehozza az áfész és a posta: az élelmiszereket és az iparcikkeket — a rádiót, a televíziót, az újságokat, a könyveket, a leveleket, a táviratokat, a vigasztalást, a nyugdíjat.

Meglepő, hogy a kicsi — az alig háromszáz lelket számláló — településre havonta csaknem négyezer újság jár: napik és hetilapok, képes újságok, folyóiratok. De van más is: tizen-nyolc autó és hetvenkét televízió. A takarékbetét összegét nem árulják el. Mindössze annyit tudok meg: az első negyedévi takarékbetéttervet túlteljesítették.

Járom a települést, amely olyan, akár a virágoskert, avagy a cseresznyés kert. A ház előtt a virágágyak mellett nem díszfák, hanem cseresnyek és meggyfák vannak. A bolt közelében vékonyka öreg néni, Fűsi Istvánné szorongatja a kampósbotját. Panaszkolja, hogy csipőporckopása van. Az ura meg szívbeteg. Kettőn együtt százötvenhárom esztendősek és legjobb barátjuk a postás. Ő nyit rájuk ajtót. És ez fontos nekik.

— Jobb, mint a rokon — magyarázza a néni. — Mindig van hozzánk vigasztaló szava. Sőt! Amíg orvosunk nem volt, házipatika sem volt Tőzeggyárban. Így aztán ki hozta volna a nélkülözhetetlen gyógyírt? A postásunk, Sándor!

— Engem is hallgasson meg — mondja Kópházi Istvánné.

A százkilencvenes

Levelet kapott. Nagyon boldog volt. Álmodozása végre teljesült: mehet Pestre, a postára dolgozni. Szülőfalujában nem sok jövőt remélhetett: négy testvérrel — a családi három hola föld mellett — napszámba járogatott.

Ezerkilencszáznegyvenket-töt mutatott a napitár. Nyár volt, meleg, júniusi délelőtt, amikor Paprikás József tizen-nyolc éves, sápadt arcú, sovány fiatalember kezében kicsi fabőrdíszdel útnak indult a fővárosba. Barátai már Pesten éltek, dolgoztak a postán. És küldték a híreket...

Az állomás baráta, Jókli István várta. Aztán mentek egyenesen a Hájós utcába, mert a jó barát ott szerzett al-bérletet. Hátul az alagsorban keskeny szürke ajtón kopogtat-tak. Idős, fehér hajú hölgy nyitotta az ajtót, halvány mosolyt mimelt, nyújtotta a kezét, és halkan ennyit mondott. „Mária néni”, s mindjárt mutatta a helyét. Paprikás József bőlintott: kevés beszédű és alkal-mazkodó ember volt.

A következő nap, amikor Paprikás túl volt az orvosi vizsgálaton, jelentkezett a Bel-városi Főpostán a táviratkéz-

besítő osztályon. S mindjárt rangot is kapott: havibéres ki-segítő. A gazdaságon pedig főlserelést: kisméretű kézbesi-tőtáskát, sötétkék esőgallér, zöld karszalagot, ezüst posta-kürttel. Végül egy ötpengős nagyságú lemezit belevészt számmal: 190. Akkor a távirat-kézbesítőt számmal hívták és küldték a járásba.

Később a pihenőteremben a szekrényorban kisméretű fiók-
kot kapott, ahová a kézbesítői főlserelése éppen hogy bele-
fért. Nemsokára a szolgálatve-zető tanulni küldte idősebb kézbesítő mellé: Takács Péter-nek hívták, ötven körüli vé-lő István várta. Aztán mentek egyenesen a Hájós utcába, járt indultak is kézbesíteni. Mentek a Király utcán végig az Erzsébet körút felé. Útköz-ben Takács lelkesen magyaráz-ta, hol járnak. Közben fűrgén szedte a lábát, olyannyira, hogy Paprikás kisegítő úgy igazából nem is tudott bámész-
kodni. Éppen csak körbe röp-tette a tekintetét. Azért még si-etében is tetszett neki a színes városi nyüzsgés és jó érzéssel sóhajtott: amire annyira vá-le-gyott, íme teljesült.

Másnap a szekrények között egy idősebb kézbesítő zubbonyt árult. Többen nézegették. Pap-
rikás amikor ezt meglátta, szó nélkül elmarkolta a zubbonyt és mindjárt húzta is magára. Kicsit lötyögött rajta, az uja is hosszú volt és rojtos, mégis

— Én is szeretném elmondani, hogy a mi Sándorunk olyan de-rék ember, hogy éveken át nagy, meglepett bajunkban, szenvedésünkben meg azt sem mondtuk neki, hogy legyen szí-
ves, csak azt, hogy kell, csak ro-hantunk a lakására a receptek-
kel, és délen már itt is volt a gyógyszerünk. Ha látta, hogy nagyon sürgős a dolog, akkor elhozta a házhoz is. Sőt, éles-zőt, kiflit, kenyeret is hozott, ha az embert nagyon elmagányo-sultnak tudta. Sokszor olyan há-tiszálakkal tért meg szegény Fertődről, hogy azt hittük, meg-szakad a csomag alatt. Tizenöt kilométer igen nagy út csoma-gokkal megpakolva. Aztán a bi-ciklijére nem tudott ám felülni, mert annyi volt a csomagja, hogy ő maga már nem fért föl.

— Ha kellett, orvost is hívott — folytatja özvegy Kertész Bertalanné. — Nekem ott volt akkor a három kisgyerelem, meg a rokkant férjem. Megtör-tént, hogy éjszaka, álmából za-vartam fel a mi postásunkat, de ő sohasem haragudott, mindig segített. Ha mentő kellett, intéz-kedett, ha az uramat orvoshoz kellett vinni, lovas kocsit szer-zett.

— Amikor még nem járt hozzánk orvos, akkor a postá-sunk volt az orvos, a mentős, a patikus. Minden ő volt, mert ő mindazt megtette nekünk, amit jóllelkű ember csak megtehet az embertársainak — mondja a hetvenhárom éves Kovácsics Ferenc, aztán megböki a mel-lette álló férfit, a hetvenhat éves Horváth Szóvati Lajost, és megkérdi tőle:

— Igaz-e Lajos?

— Már hogyne volna igaz — erősödik a megszólított. — Sokszor olyan volt a postás la-kásán az előszoba, akár a pati-ka. Gyógyszerrel volt tele min-den. Persze Fertődről mást is hozott, ha kellett. Bármít, bárki-nek. Jó ember a mi Sándorunk.

— Én már megettem a ke-nyerem javát, hetvenöt éves va-gyok, de még nem tudtam olyat kérni a postástól, amiben ne se-gített volna — mondja Vécis La-josné. — Mindig számíthat rá az ember.

— Cser Sándor példa lehet bárki előtt. Nemcsak jószívú, emberbecsülő is. Nagyszerű ember, azért is választottuk meg tanácstagga. Ő egyébként

mindig, mindenkinek segít. Még az áfésznek is. A Fertőd és Vidéke Áfész tőzeggyár intéző-bizottságának az elnöke, és a Hazafias Népfrontnál is évekig elnökösködött.

— És éppen itt tartottam a „pletykálkodásban”, amikor megérkezik a sokat emlegetett postás. Újságolom neki, hogy mindenki őt dicséri, példaképül állítja mások elé.

— Engem dicsérnek? — cso-dálkozik. — Ugyan miért? Nem teszek én semmit. A munkaköri kötelességemmet látom el. Szó-gálat ez, kérem. Szigorú szolgá-lat — az emberekért.

— De amíg orvos nem járt a településre, Ön kerek harminc éven át hordta a recepteket Fer-tődre, onnan meg Tőzeggyár-majorba a temérdek patika-szert, és mást is: kenyeret vitt, mentőt hívott...

— Ó, azt igen, persze, hiszen én vagyok az örege gyámja. De miként is lehetne ez más-ként? Szerintem ezt nem is kell említeni, mert ez így természet-es. Ebben a pillanatban is vin-ném a gyógyszert, ha szükség volna rá. Miért is ne? Bármelyik más postás is megtenné, ha látná, hogy az embertársa szo-rult helyzetben van. Tizenhét éves korom óta, csaknem negy-ven esztendőre már, hogy pos-tás vagyok ezen a kis települe-sen. Jól tudom, hogy szükség van rám. Szeretem a munká-mat és az embereket. És én azt tartom: mindig annak kell segí-
tenie, aki tud. Mi itt összetar-tunk. Itt még van idő a szom-szédra. Mi még megkérdezzük egymástól, hogy neked pajtás, mi fáj? Téged komám, mi bánt?

Még most is, még ebben a puc-cos világban is, most, amikor igencsak rövid a szó, és a „Ne-ked mid van?”
— Én nem hiszek abban, hogy annyit kell rohanni, dolgozni, hogy ne maradjon idő a másik-ra. A mi öregeink, akikkel be-szélgettem, annyit dolgoztak éle-tükben, hogy az el nem mon-dható: kapáltak, kaszáltak látá-s-tól vakulásig — mégis szeret-ték, értékelték, becsülték egy-mást.

Akárhogy lesz is, én to-vábbra is segítek bárkinek. Eb-ben az elanyagiasodott világ-ban is megpróbálok megmarad-ni embernek...

Sindulár Anna

gondolkodás nélkül kérdezte az árát, és alku nélkül kifizette az öt pengőt. Azt gondolta, Mária néni majd rendbeteszi, s akkor félíg-meddig már postás formája lesz.

Mária néni azonban nem vállalta a zubbony javítását. Azt mondta, betegek az ujjai és a tüt nem tudja átnyomni a ke-mény ruhán, de mindjárt aján-lotta a második emeleten lakó Borsodi nevű szabómestert. Paprikás sietett föl az emelet-re. A csengetésre ősz hajú, szemüveges, sánta férfi nyitott ajtót, ő volt a Borsodi Jenő sa-bómester. Köszönés után Pa-prikás átlépte a küszöböt és té-tova mozdulattal mutatta a zubbonyt. Közben feszült ben-ne az izgalom: a mester vállál-ja-e? Borsodi Jenő amikor meglátta a fiatalembert, hom-lóka lökte a szemüvegét, és közelebb hajolva hőkikentén bá-multa. Nem akart hinni a sze-mének. Fejét ingatta, mosoly-gott és derűs hangon mondta: „Istenem, mintha a Jenő fia-mat látnám. Hogy mit hoz a véletlen? Cirmos arcú, pisze orrú, de még a lyuk is az arca közepén.” Hangosan sóhajtott, és percekig merengett lefele a semmibe. A fiára gondolt, aki-ről hónapok óta semmi életjelt nem kapott. Lengyelországból pedig rossz híreket hallott. Az-tán megemelte tekintetét és nézte, forgatta a zubbonyt. A fiú már azt hitte, a mester nem vállalja a zubbony javítá-sát. Paprikás megszólalt és hal-kan azt mondta: „Új ruhát akkor kapok majd, ha végleges

postás leszek. Ezt vettem, hogy addig is postásnak nézzenek.” Borsodi mester rácsodálkozott Paprikásra, és várta, hogy mond még valamit. Hosszan néztek egymásra. Aztán a mes-ter a székhöz tipegett, leült, és munkába kezdett.

Sokáig dolgozott a zubbony-on, még a gombokat is megerősítette. Aztán megégyeszer körbe forgatta, megnézte ala-posan. És mosolyogva nyújtot-ta Paprikásnak. Az sietve ma-gára vette, begombolta, és a tü-kör elé állt, derekát egyenesbe húzta, aztán jobbra fordult, balra fordult és megnyugodva sóhajtott. Boldog volt. Borsodi mester elé lépett és hangosan kérdezte: „Mester úr, mennyit fizetek?”

Az ősz hajú szabó mosolyog-va nézte a fiatalember csillogó szemét, és azt gondolta; ha egy legényember ennyire tud örül-ni egy használt ruhának, ak-
kor az még nem sok jót kapott az élettől. Megfogta hát Pa-prikás karját, és meleg hangon mondta neki: „Kicsi munka volt. Semmit nem kell fizetnie.” Paprikás meglepődve nézte a mester ajkát, hátha csak vic-celt. És mindjárt mondja az igazat. De határozottan bölint-tott, és mosolyogva nyugtatta: „Semmi az egész, jöjjön más-
kor is!”

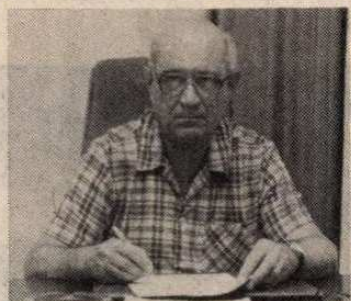
Paprikás József még a kará-csonyi nagy forgalom előtt el-vegezte a kézbesítőiskolát. S attól kezdve táviratkézbesítő lett. Nagyon megszerette a munkáját. Ezerkilencszáz-negyvennégy tavaszára a táv-

Mégiscsak visszatért

Hatvanéves korában, negyvenöt éves szolgálattal nyugdíjba készül Nyári József, a Posta Központi Anyagszertár vezetője.

— *Hogyan fér bele a ma már nem is nagynak számító életkorba az igencsak elismérésre méltó szolgálati idő?*

— Nem egyedi eset... Tizenöt éves koromban növendékként kerültem a postához 1942-ben. Egy darabig előre kiszámítható életpályán haladtam. A növendékkiskola elvégzése után a 72-esbe kerültem a levelezőosztályra. Váltott műszak... vonalvizsgák... ezt minden postaforgalmi dolgozó ismeri.

— A háború, majd a felszabadulás, majd mozgalmasságot az életet. Csillaghegyen laktam, a bombázások okozta közlekedési nehézségek miatt valamelyik budai postahivatalba való áthelyezésemet kértem. Előbb a 2-esbe, majd a 114-esbe tettek át, s folytatódott a megszokott verki. A felszabadulás után azonban megcsapott a politikai élet szele. Nem kellett engem agítani, magam kerestem a társadalmi változásokhoz vezető utat. A szakszervezetbe már alakulásakor, 1945-ben beléptem, tehát alapító tagjai közé számítok, a következő évben pedig már az MKP-nak is tagja voltam.

— Bizonyára vezetőim megelégedésére dolgoztam, mert 1948 végén a pártbizottság javaslatára a Néphadsereg kötelekbe hívtak. Nehéz időszak következett. Főhadnagyként, mint a légierő politikai tisztje, alakulatom személyzeti ügyeit intéztem. Az állandó idegfelesztés megviselte egészséget, mígnem 1953-ban orvosi javaslatra leszereltek.

— *És természetesen visszatért a postához.*

— Ez azért nem volt annyira természetes. A leszerelésemkor kitöltendő ívnek abba a rovatába, hogy hol kívánok elhelyezkedni, azt írtam, hogy a postán kívül bárhol. Legnagyobb meglepetésemre a Posta-vezérigazgatóságra hívtak be táviratúlag. A félreértés tisztázásakor az ottani személyzeti vezetők — köztük Bástá Rezső — is elcsodálkoztak szándékomon, de rá tudtak beszélni arra, hogy térjek vissza az intézményhez. A személyzeti szakosztályon kaptam új beosztást. Ebben a feladatkörben már otthonos voltam, s a posta a hadseregnél mégiscsak nyugalmasabb hely. Itt dolgoztam 1956 végéig.

— Újabb szakasz következett az életben. Az Anyaghiatalhoz helyeztek. Ez sem volt teljesen idegen terület, hiszen a személyzeti szakosztály előadójaként instruktora voltam a hivatalnak. 1957-ben vezetőhelyettesként a szertárba kerültem. Ezt a munkakörömet elődömmnek, Boldizsár Istvánnak nyugdíjba vonulásáig töltöttem be, 1981-ig, amikor is én kaptam vezetői megbízatást. Időközben természetesen képeznem kellett magam: elvégeztem a postaforgalmi technikumot, a postatiszt, majd a felsőfokú raktározási tanfolyamot.

— *A szertár volt leghosszabb ideig munkahelye, sőt itt végig vezetői teendőket látott el. Bizonyára ez marad a legemlékezetesebb.*

— Csakugyan. A látszólag nyugalmas munkaterületen sok mindennel meg kellett küzdeni. Ennek eredménye részben megnyugtató, részben elégedetlen vagyok vele. Nagy dolog, hogy a rakodást a régi épület lehetőségeinek és a terep adottságainak korlátai között gépesíteni tudtuk. Ide kerülésemmel egyetlen daru képviselte a technikát. Ma már két daru, a vagonok vontatására átalakított traktor, hidraulikus emelő és több villás targonca könnyíti a fizikai munkát. Ennél korszerűbben már csak a Budaörsön épülő új szertárban tudunk be rendezkedni. Ez azonban már nem az én feladatom lesz.

— Ugyancsak jelentős sikernek tekintem az átszervezéssel, ezzel együtt egy viszonylag állandó gárdának a kialakításával elért eredményeket. A raktárak szakosításával és összevonásával létszámot tudtunk megtakarítani, hosszas kalandozásról megfelelő körülmények közé vissza tudtuk hozni a ruharaktárt. Szívós küzdelemmel a dolgozók besorolását is sikerült bizonyos mértékig javítani. Végre elismerték a raktárvezetők munkájának termelésirányító jellegét. Ez nagymértékben elősegítette megbízhatóságot, jó raktárvezetők kinevelését. Érdeklődésként hadd jegyezzem meg, hogy a négy raktárvezető közül hárman nők. Elégedettségemnek oka viszont az, hogy a fizikai dolgozók megfelelő besorolásában nem tudtunk eddig kellő eredményt elérni. És ez azért is fájó pont, mert még postán belül is nagy csábításnak vannak kitéve.

— *Felettesei és munkatársai bizonyára jobban méltányolták munkájának sikereit, mint a lehetőségek híján elmaradt eredményeket.*

— Nincs okom panaszkodni. Munkámat négy alkalommal Kiváló Dolgozó kitüntetéssel ismerték el, volt részem vezérigazgatói elismerésben és miniszteri dicséretben, kaptam Posta Kiváló Dolgozója kitüntetését, birtokosa vagyok a Honvédelmi Érdeméremnek és — nem postai előterjesztés nyomán — két kormánykitüntetésnek. Ami a munkatársaim bizalmát illeti, voltam a szertár választott szb-elnöke, valamint az Anyaghiatal szakszervezeti tanácsának elnöke, sőt hat éven át népi ülnökként a bíróságra is delegáltak.

Ideje lesz most már, 45 éves lelkiismeretes munka után otthoni környezetben megpihenni, ugyancsak postásnyugdíjas feleségével és unokájával az eddig elhalasztott programokat teljesíteni, amelyeket már nem tud árny vagy más rendkívüli esemény miatt elrendelt külön-szolgálat, otthoni ügyelet megzavarni.

Jó egészséget és sok szerencsét kívánunk ehhez.

B. I.

iratkezelésosztály teljesen megfiatalodott. Az idősebbeket katonának vitték. Most már gyakran érkeztek a halálhírek is. Közeledett, nagyon is közeledett a front, a kegyetlen háború. A budapesti házak tetején naponta többször is fölvi-jogtak a szírnéak.

Mária néni nem mert az utcára kimenni, túl volt a hetven éven, fájós lábu, nehezen mozgó. Ami neki a háztartásba kellett, megvette Paprikás. Mária néni egyre jobban ragaszkodott hozzá. Annyira, hogy amikor Paprikás munkába indult, elkísérte a kapuig, és anyáskodó hangon utána szólt: „Józsikám, vigyázzon magára! És hiszen én haza.” Paprikásnak is jólesett Mária néni aggódása. Ő is igyekezett mindent a kedvére tenni.

Egy hűvös, késő őszi napon már elmúlt két óra, amikor a 190-es végzett a kézbesítéssel. A Falk Miksa utcából átsietett a Szent István körútra, a péküzletbe. Mária néni szerette a rozskenyert, és a Gläser-pék-ség még sütötte.

Hóna alatt az illatos kenyérral igyekezett vissza a központi távirádra. A Szabadság téren az úttest csendes volt, azért mielőtt a járdáról lépett, biztonságból jobbra tekintett, aztán balra, és messze a Bank utcán túl a Vilmos császár úton sok embert látott, lassan mentek az Andrásy út felé. Paprikásban kíváncsiság lobbant: kik azok az emberek, és hová mennek?

Nemsokára már látta, hogy

az úttest közepén idős férfiakat kísér két fegyveres nyilas. Lépését meglassította és magában méltatlankodott: minek is kellett kíváncsiskodnia? De azért odanézett: nehezen mozgó idős férfiak, mellükön sárga csillag. A szélső sor közepe táján az a sánta fekete kalapos... mintha... a szemét kimeresztette és közelebb lépett. Most már jól látta: az a sánta, fekete kalapos, az bizony a Borsodi szabómester. Izgatottan topogott. Szívét a torkában érezte. És csak egyetlen gondolat élt benne: oda-megy Borsodi mesterhez. Figyelt a hátul ballagó nyilasra. Alakmasnak látta a pillanatot. És gyors lépésekkel osont a lépegető emberek felé. Megérintette Borsodi mester karját, és fürgé mozdulattal a kezébe nyomta a kenyert. A sápadt arcú szabómester meglepődve nézett a postásra, szemében mosoly csillant, majd reszkető kézzel szorította melléhez a kenyeret.

Paprikás táviratkezelésosztályon húzódott nyakkal, elégedetten sietett vissza a járdára, de ekkor hirtelen ordítás süvített a fülebe: „Az a szemétképosztás odament valamelyikük-höz!” Paprikást melegség öntötte el, és azt gondolta: menekül. Nyújtott a lépéseire, és futott a Bazilika felé. Az igazságtól egyre homályosabban látott, olyannyira, hogy az alacsony virágvédő kerítést nem tudta átugrani, így hasra esett, be a fű közé. Gyors mozdulattal fölemelkedett, de akkor a

combjára kegyetlen rúgást kapott: „Nesze, te szemétképosztó!” A második rúgás a gyomrára puffant. Paprikás csillagokat látott, majd a szemére homály borult, és zuhant, zuhant a sötét végtelenbe. A végzetre gondolt. Remegve várta a kegyetlen pillanatot. Sokára, lassan, lassan eszmélt. És mindjárt reszkető hangokat hallott: „Aranyoskám, hall engemet? Mit segíthetek?”

Fájdalma most már csillapodott annyira, hogy meg tudott mozdulni. Kínálódva térdre emelte magát. A mozdulattól hastáji fájdalma lett, testét összefont karral szorította. Aztán fölneézett. A füves tér közepén fekete fejkendő idős hölgy állt, fonnyadt szája mocorgott. Tekintetük összetalálkozott. A 190-es halkan megszólalt:

— Köszönöm, egy kicsit már jobban vagyok. Az idős hölgy megfogta a postás karját, és segített neki lábra állni. Paprikás köszönt. Kis ideig még mozdulatlanul állt, várta, hogy csillapodjon a fájdalma. Nemsokára táskáját a vállára tette, ruháját megigazította és kiballagott az úttestre. Az út közepén megállt, majd jobbra tekintett: a menet már messze, a Deák téren járt. Átlépett a síneken, s amikor megállt, testén jó érzés hullámozott végig, pil-lérét lehunyta és megkönnyebbülten sóhajtott.

Aztán visszalépett a járdára, és a Bazilika mellett lassan ballagott a Vilmos császár úton a belvárosi főposta felé.

P. Kovács János

A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa az újtómozgalom eredményesebbé tétele céljából

pályázatot hirdet

a mozgalom irányítása, szervezése terén alkalmazott, követésre méltó módszerek feltárására és népszerűsítésére, valamint az újtások adásvételében kiemelkedő tevékenység elismerésére.

A pályázaton fővárosi gazdálkodó szervezetek, illetve ezek újtásokkal foglalkozó vállalati és szakszervezeti munkatársainak jelentkezését várják.

I. Az újtások különböző gazdálkodó szervezetek közötti hasznosításában 1986. január 1. és 1987. június 30. között kiemelkedő eredményeket elérő gazdálkodó szervezetek: 1 darab 15 000 forintos I. díjért, 2 darab 10 000 forintos II. díjért és 3 darab 5000 forintos III. díjért pályázhatnak.

Külön elismerésben részesülnek a legtöbb helyre átadott újtások, valamint az újtások terjesztésében élenjárók.

II. Az újtási-találmányi tevékenység eredményességét javító és követésre méltó ösztönzési, szervezési, irányítási vagy egyéb módszerek beküldésével: 1 darab 5000 forintos I. díjra, 2 darab 3000 forintos II. díjra és 3 darab 2000 forintos III. díjra lehet pályázni.

A pályázat terjedelme maximum 5 gépelt oldal lehet. Mellékelten kérjük bemutatni a gazdálkodó szervezet újtási eredményeit — köztük az újtások adásvételét is.

Mindkét pályázatra 1987. október 15-ig lehet a pályamunkákat eljuttatni az SZBT gazdaságpolitikai és munkavédelmi osztályára (Budapest, Dózsa György út 84. 1145), név és munkahely megjelöléssel.

A pályázat eredményhirdetése mindkét kategóriában 1987 novemberében az SZBT által szervezett szakszervezeti újtási felelősök ankétján lesz.

Pályázati adatlap, valamint további tudnivalók a Postások Szakszervezetének közgazdasági osztályán, Mészáros Józseftől kaphatók. Telefon: 428-777/64.

A kudarcok lehetnek hasznosak is

Az Eötvös-díjas mérnök

Kauszer Alajos villamosmérnök 1986. június elseje óta a Magyar Posta Központja távközlési szakosztályának vezetője. 53 éves. Nemrégiben Eötvös Loránd-díjjal tüntették ki több évtizedes tervezői tevékenységéért. Életről, munkájáról a mérnöki foglalkozás presztízséről és terveiről beszélgettünk.

— *Milyen érzés egy ilyen díj birtokosának lenni?*

— Természetesen örülök az elismerésnek, de úgygondolom, ez nemcsak nekem szól, hanem munkatársaimnak is, akikkel együtt dolgoztunk, hiszen én mindig is csoportban dolgoztam. A televízióban, a rádiócsoporthoz és a POTIBER-nél is. A díjnak még semmi köze sincs az itteni működésemmel, de kétségkívül hatással van. Arról nem is beszélve, hogy ez most már kötelező itteni munkámban is. Nem ülhetek babérjaimon.

— *Amíg ebbe a felelős állásba került sok víz lefolyt a Dunán. Meséljen az előzményekről. Hogyan lesz egy villamosmérnökből postás?*

— Amikor végeztem a Műszaki Egyetemen, az úgynevezett irányítórendszer volt érvényben: a televízióhoz helyeztek. Akkoriban a tévé nemcsak az adókat, hanem a rádiórendszereket is magában foglalta. Tévéstudiókat terveztem. Így kezdődött. De ez csak rövid ideig tartott, mert az adóhálózat a postáé lett, és akármilyen furcsán is hangzik fél év alatt postássá lettem.

— *Mit jelentett Önnek a posta?*

— Nem könnyű erre a kérdésre válaszolni. Nehéz elmondani, hogyan alakul ki a kötődés egy munkahelyhez, egy céghez. Jó emberi kapcsolataim alakultak ki, és a feladatok is olyanok voltak, amiért érdemes volt maradni. 1957 márciusában itt ebben az épületben kezdtem, itt volt a tervezőiroda. Szerettem a rádiótechnikai tervezéssel foglalkozni. Egy hármass csoportban dolgoztam. Ez volt a vezető nélküli hírközlés őskora a Magyar Postánál. Addig ugyanis összesen egy mikrohullámú összeköttetés volt Budapest és Miskolc között, de azt még a TÁKI tervezte.

— *Ezek szerint a szakmai hiúság is itt tartotta, hiszen teljesen új feladatokat kellett végezniük.*

— Pontosan így van. A postának ilyenfajta tervezésben nem voltak tapasztalatai. Kezdetben mikrohullámú összeköttetéseket, később tévé, rádiótelefon és URH-hálózatokat terveztünk. Sok szép feladat volt: kezdve az első postai fejlesztéstől az első igazán korszerű nagykapacitású rendszerek létesítéséig. Mint például a solti Kossuth-adó vagy a taljándörögdi úrközlési földi állomás.

— *Milyen egy mérnök mun-*

kája? Mit tehet, hogy a mindig kevés pénzből jó létesítményt tervezzen?

— A mérnök munkája más mint az íróé. Egy tervnek van határdeje, műszaki követelménye és egy rendszerbe kell tervezni, ahová beleillik. Mindehhez még az is jön, hogy adott költségből kell megvalósítani. És sajnos ez a három tényező sokszor nem egy irányba hat. A tervezési folyamat mindig kompromisszum. A mérnök kompromisszuma mindig egyfajta optimum megvalósítása, mert egy műszakilag jó megoldás nem optimális, ha az nagyon drága. De az olcsó megoldás sem mindig a legjobb, ha csak hosszú idő alatt lehet megvalósítani. A mérnöki munkában éppen az az érdekes, hogy meg kell találni a három feltétel egyensúlyát.

— *Mennyiben befolyásolja a pénzügye a mérnök munkáját?*

— Az természetes követelmény, hogy olcsó létesítményt tervezzünk. Ez gazdag országban éppen olyan fontos, mint nálunk. De a tervezőnek az is feladata, hogy az adott feltételek mellett a lehető legjobbat tervezze. Ha valaki a gazdasági szempontokat nem veszi figyelembe, az nem hajtotta végre a feladatot. A tervezőnek az összes költségtenyezőzt figyelembe kell vennie az indulásnál. És itt jönnek a problémák, mert a beruházási összegek igen alacsonyak. Egy mérnöknek alapvető feladata lenne hosszú távon gondolkodni, de a pénzügyek sokszor rövid távú gondolkodásra késztetheti.

— *Ezt hogyan tudja elkerülni?*

— Van amikor sikerül megoldást találni, van amikor nem. Mert hiába tudom, hogy egy húsz ezer kapacitású központot kellene létesíteni, ha tízezresre van csak pénzem. Később aztán a bővítés vagy korszerűsítés még többre kerül.

— *Kudarcnak tekinti, ha az olcsóbbat kell megtervezni?*

— Nekem az a kudarc, ha nem tudom meggyőzni a partnereimet a drágább-olcsóbb megoldásról. Kudarcnak tekinthető, ha tudom mit, hogyan kell megcsinálni, de ha a közelébe sem kerülök az optimumnak, az nagyon fáj.

— *A kudarcok hasznossá is válhatnak?*

— Igen. Például az ötvenes évek végén terveztük a keleti mikrohullámú láncot. Ennek állomásai toronyépületek voltak, és pénzügye miatt a tokaji állomást egy emelettel alacsonyabbra lehetett csak felépíteni, mint ahogy az műszakilag indokolt lett volna. Később az élet igazolta, hogy az olcsó túl drága volt, hogy jobban kellett volna védeni az álláspontomat. Ezzel el lehetett volna kerülni a tokaji állomás későbbi költség-

ges bővítéseit. De ez a kudarc hozott magával olyan tapasztalatot is, ami a megoldásra kényszerített. Aztán legközelebb az állomásokat külön toronnyal terveztük. Így az utólagos bővítés jóval olcsóbb, mint a tokaji állomás esetében volt.

— *A POTIBER-nél egy 500-as kollekcióval igazgatóhelyettese volt. Hogyan hasznosította tervezőmérnöki tapasztalatait?*

— Inkább a felelősség lett nagyobb, hiszen tervezőmérnökként is mindig közösségben dolgoztam, egymásra voltunk utalva kollégáimmal. Együtt kellett dolgoznom építésszel, átviteltechnikussal és még sorolhatnám partnereimet. 1964-től dolgoztam a POTI-ban, de sem mint munkatárs sem mint igazgatóhelyettes egyedül nem boldogultam volna. Az elképzelhetetlen, hogy én jó vezető vagyok, ugyanakkor a vállalat rossz.

— *Itt a Magyar Posta Központjában is így van?*

— Természetesen. Ezt már egy év után is nyugodtan állíthatom. A legjobb elképzeléseim sem érnek egy fabatkát sem, ha nincs kivel megvalósítanunk.

— *Ön kulcs helyzetben van a telefónia fejlesztésében. Milyen felelősséget, milyen feladatokat jelent ez?*

— A távközlés nagyon szerteágazó terület. Térben az egész országot behálózza. Időben pedig a legrégibb és a csaknem legmodernebb berendezéseket is megtalálhatjuk Magyarországon. Ez meghatározza feladatainkat is. Van egy hálózat, amelyet üzemeltetni kell, ugyanakkor fejleszteni is, és a szolgáltatásokat bővíteni. A távközlés most nagyobb összeget kapott fejlesztésre, s így nagyobb fejlesztő apparátust is igényel. Nem lehet máról holnapra csodákat várni, továbbra is arra kell törekednünk, hogy a legkorszerűbb megoldásokat keressük és vezessük be. A jelenlegi hálózatot úgy kell üzemeltetnünk, hogy közben az automatizált üzemviteli rendszerek is fokozatosan bevezessük, biztosítani kell az ország különböző fejlettségű telefóniájának összehangolt fejlesztését.

Ez a munkakör nekem is nagyobb kööttséget jelent. Itt új területekkel kellett és kell megismerkednem. Ugyanakkor tudomásul kell vennem, hogy minél nagyobb területet irányítok, annál kevésbé van időm a részletekkel foglalkozni. Ezt a feladatot csak úgy tudom el látni, ha munkatársaim nagy önállósággal dolgoznak. Ezt az önállóságot én megadom nekik, és akit kell rá is szorítok erre. Ez azt jelenti, hogy nem felejtetem el honnan jöttem, hiszen én is mindig elvártam főnökeimtől, hogy önállóan dolgozhassak.

Udvarhelyi András

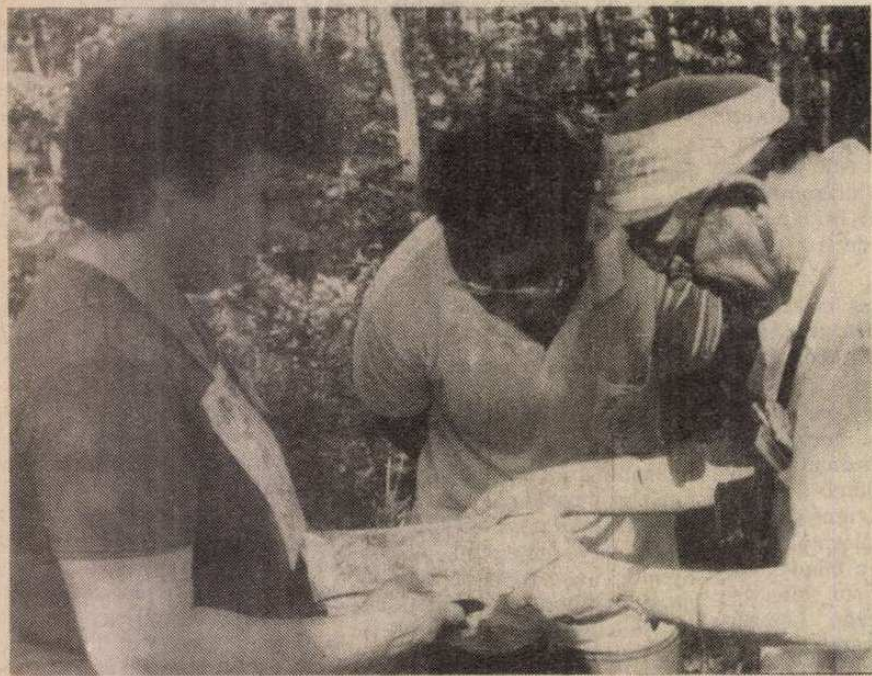
A természetjárás jól összefér a művelődéstörténeti értékek megismerésével. Sok résztvevő látogatott el Fertődre

A híres fertőrákosi kőfejtő is sok érdeklődőt vonzott...

... volt viszont, aki a nagy melegben felüdülést keresett a Fertő-tó hűs vizében

Tájékozódás térképen. Nem szabad eltévedni...

XXV. országos postás természet- barát találkozó

Július 17–19. Ezen a hétvégén, mintegy 600 postás dolgozónak és családtagjának volt úticélja Sopron, a történelmi, kultúrtörténeti emlékeiről és hangulatos utcáiról ismert város. A rendező — a Soproni Postaigazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottsága — változatos programokat ajánlott a XXV. országos postás természetbarát találkozó résztvevőinek. A város természeti szépségeiben és értékes építészeti alkotásokban bővelkedő környéke is számos érdeklődőt vonzott.

Voltak, akik az idei nyár legmelegebb napján a Fertő tóban hűsítették magukat. Mások Fertődre vagy Nagycenkre látogattak. Az utóbbi helyen a kastélyban kialakított emlékmúzeumban a reformkor nagy alakjának, *Széchenyi István*nak munkásságával ismerkedtek. Kőszegre történelmi hangulatot árasztó utcái, épületei tették vonzó programmá, míg a fertőrákosi kőfejtő monumentálisával vált érdekessé.

Az OPT-k történetében mindig nagy várakozás előzte meg a túraversenyeket. Így volt ez az idén is, amikor szombaton reggel 83 csapat vágott neki a 12 kilométeres terepnek. A tét pedig az volt — az egyéni sikeren túl —, hogy az összesített pontszámok alapján melyik postaszerv kapja a vándorserleget. Az esti ünnepélyes eredményhirdetésen ez is kiderült.

Nulla hibaponttal az első négy helyen holtverseny alakult ki, így a végső sorrend alakulásában a szerencse is közrejátszott.

Az 1. helyezett a Posta Építési Üzem csapata lett (*Kékesi István, Kékesi Edina, Kékesi Attila, Kékesi Istvánné*).

A családfő szerint a múlt évben Debrecenben még kezdők voltak. Az első hely viszont azt jelzi, hogy nagyon tanulékonnyak.

2. a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság csapata (*Gábori Krisztina, Pál László, Izsó Zoltán*).

Krisztina szerint a felkészülésben kacérkodtak az elsőség gondolatával is, de ahogy halom jókedvű nevetésüket, számukra az ezüstérem is fényesen csillog.

A 3. helyen is építési üzembeliek végeztek. (*Fekes Ferencné, Lukács Balázs, Lukács Tamás, Lukács Balázné*).

Lukács Balázs mint szervező és mint gyakorló természetjáró is ismert egyénisége ennek a szép sportágnak.

Úgy látom, hogy egyre inkább erősödik a postás szellem, sokan üdvözlük egymást ismerőként ezeken a rendezvényeken, és ez tetszik nekem — mondja *Horváthné*, aki családtagjaival együtt szinte minden természetjáró eseményen jelen van.

Az összesített pontszámok alapján a Posta Építési Üzem tarthatja birtokában egy évig a vándorserleget. Minden jó, ha a vége jó — erről pedig a záróbanketten a Testvériség táncegyüttes és *Mozsolits Imre* zenekara gondoskodott.

Tánczos Sándor

... menet közben is ellenőrizni kell az útvonalat

Esti szórakozás: néptáncbemutató

„A legnépesebb küldöttség” címet és az ezzel járó díjat a Posta Építési Üzem érdemelte ki...

... a győztes csapat is tőlük került ki

Kalandozás a magyar postaintézmény múltjában

II. József császár — a kalapos király — 1790. február 20-án utolsó óráit élte. A nemzet legfontosabb teendőjének tartotta a magyar Szent Koronát Bécsből hazahozatni, ezzel a magyar államiséget biztosítva látni.

Február 21-én különös menet vonult a Budára vezető országúton. A menet élén Hummel úr a (pilis)-vörösvári postamester lovagolt mint kurir, utána ha-

tosfogattal egy postakocsi, benne gárdistákkal, majd magyar testőrgárdisták, lóháton közrefogva a koronát szállító udvari hintót, végül katonái élén Orczy Lőrinc költő fia, Orczy László, a nádor nemesi testőrségének a kapitánya. Így érkezett meg nagy lelkesedés közepette a korona Budára, ahová a király halálának a híre is megérkezett, de az ünnepségre való tekintettel csak másnap hozták nyilvánosságra.

A reformkor postája

A kor postájának helyzetét a magyar irodalom egyik legnagyobb alakja, a legtöbbet levelező Kazinczy Ferenc levelezésének tükrében próbálom bemutatni, melynek gazdagságát mutatja az eddig 23 kötetben kiadott 5933 levél, melyből 3200-nál többet küldött és 2738-at kapott. Levelezése révén a Zemplén megyei Bányácskát, melyet Széphalomnak nevezett el, irodalmi központtá tette.

1790 elején az ország népe fellélegzett, nem a király halála nyomán, hanem a korona hazatérésének öröme, és az új, biztató jövő reményében. A lelkesedés mértékéről megemlékező Kazinczy Pályám emlékezete című munkájában írta: „Eltűntek a nadragócskák, hacukák, libernyákók, helyettük aranyzsinór, paszomány, rojtok, kalpagok, menték kerültek elő. Erdélyben minden aranyfónal elfogyott, Kassáról küldtek, de nem postaszekéren, hanem, hogy négy nap alatt megérkezzen, leveleket hordó postán.” Különbséget tett a lassú császári társakér és a magyar posta által irányított levélposta járat között.

Az 1790-es országgyűléssel induló kor — tágabb értelemben vett reformkor — magába foglalta a nemzeti irodalom fellendülését, a nyelvújító mozgalmat (1811—1819) és a reform országgyűlések (1825—1848) időszakát. A fiatal Kassa-kerületi tanfelügyelő az 1790-es trónváltás után elveszté állását, birtokának szerény jövedelméből él. Lelkes jözeфинизмusa II. Lipót rövid, kétéves uralma alatt hamarosan elpárolgott, de reformista szelleme töretlen maradt. Lipót, félve a francia felvilágosodás eszméjének magyarországi térhódításától, létrehozta a besúgó hálózatát. Mindenkit figyeltetett, mindenkit figyelt. Ennek segítségével lepleződött le 1794-ben a Martinyócs-féle összeesküvés, melyben a forradalmi tanok terjesztésének vádjával vádlottként szerepelt Kazinczy is. A király mindenről tudni akart. Céljainak végrehajtására felhasználta a posta alkalmazottjait.

Kazinczy 1794-ben Regmecen a szülői házban Ehrenstein ulánus főhadnagy — a linzi postamester fia, ki Terebesen szolgált — letartóztatta, Újhelybe, majd még két lefogottal együtt a budai ferencesek kolostorába szállította. Úgyüket itt öt hónapig tárgyalják, majd 1795. május 20-án, miután az összeesküvők öt vezetőjét a mai Vérmezőn kivégzik, őt is halálra ítélik, amit „kegyelemből” bizonytalan ideig tartó várfogságra változtatnak. Fogságából — amit Buda, Brün, Obrovic, Kufstein és Munkács váraiban töltött — 2387 nap után, 1801 nyarán szabadul.

Kazinczyt a börtön fizikailag megtörtte, de szellemileg nem. Felvette kapcsolatát az irodalmi körökkel; levelezésében azonban már óvatossá vált. I. Ferenc király még elődjén is túltett: tökéletesítette a cenzúrát; még a vármegyék egymás közti levelezését is ellenőriztette.

A levélvitok hivatalból történő megsértése miatt általános lett a posta iránti ellenszenv, még a díjszabással összefüggő postai rendelkezéseket is gyanakvással fogadták. Kazinczy

írja Cserey Farkasnak 1708. január 24-én levele utóirataként: „Nagy szükségem van hitelesen tudni, hogy az újhelyi postán nem rakják-e fel a feladott levelekre ezt: von S. A. Újhely, és így, aki a postákon, ahová a levél küldetik a levelet megpillantja, kitalálhatja-e, ki írta azt és honnan jó. Édes barátom ne felejtse el ezt tudomra adni leveledben.” Kazinczy itt a bevezetett új helynévbélyegzőre célzott.

Aggodalma tovább is fennmaradt, ezért biztonságosabbnak tartotta a levélét tértvevény mellett feladni, így biztos volt annak kézbejutásáról. Wesselenyinek írta 1809-ben: „hogy levelem el ne tévedjen, postára receptis mellett teszem fel.”

A postai tarifák a 19. század elején a Napoleon elleni harcok költségeinek növekedése következtében többször is emelkedtek: a fél latonként számított viteldíj 1798-ban 4, 1803-ban 6, 1806-ban 8, 1810-ben már 12 krajcár emelkedett. Az ajánlás díja 1815-ig 6 krajcár volt, amit a feladónak kellett fizetnie, a tértivevény 3 krajcáros díja a címzettet terhelte. A levél rendes alapdíját felesbe fizette a feladó és a címzett. Erre utal Desseffy Józsefnek 1813. június 21-én írt levele: „... A minap levelemből elmarad a Senovitz nyomtatott két levélkéje, nem mintha elfelejtettem volna, hanem mivel nem akartam érteket Veledd magammal írt és ott együtt 16 krajcárt fizetni. Lásd melly gondoskodóvá tevé engem is a pénz szűke. De ne hidd, hogy a postára kevesebb kedvvel fizetek mint eddig. Semmire sem költök örömes-tebb.”

Az 1811-ben bekövetkezett osztrák pénzügyi bukást a postások is megérezték, fizetésüket felére szállították, amiért sokan, főleg a postalegények elmentek huszárnak. Paar vezérpostamester 1813-ban évi 66 000 forint járadékért lemondott a kormányzatnak mindjobbban alárendelt jogairól, de hatáskörét csak részben adták át a magyar helytartótanácsnak, annak ellenére, hogy az 1790. évi XXII. tcz. korábban kimondta a magyar posta függetlenségét.

A magyar helytartótanács az említett törvény alapján mindent elkövetett, hogy a postát a közszellem hatására magyarrá tegye, és az ezt kimondó korábbi törvényeket végrehajtsa: engedélyhez kötötte a postaállomások eladását, a levélvitok megsértőit 2—4 évig tartó fegyházra ítéltette. 1838-ban megengedte az előterjesztések magyar nyelven való szövegezését, 1840-ben a magyar feliratú vevények használatát, végül 1847-ben a magyar nyelv kizárólagos használatát.

A magyar származású postások a reformtörvényekkel egyetértettek, azt segítették. A magyarosítási reformgondolások az osztrák kormányzat merev, konzervatív álláspontja ellenére a magyar nemzeti szellem, öntudat fejlődésének hatására érvényesültek.

Az 1848/1849. polgári forradalom és szabadságharc a vívmányok alapján kezdte meg a magyar posta szervezését, melyhez a történelmi események azonban nem adtak időt.

Dr. Kamody Miklós

Közművelődési helyzetünk értékelése

A közművelődési törvény, illetve a végrehajtását szabályozó miniszteri rendelet életbe lépése (1977) óta hagyomány, hogy a postás dolgozók művelődésének szervezésével foglalkozó szakemberek évente egy alkalommal tapasztalatcserére gyűlekeznek. (Az 1986-os év kivétel volt e tekintetben, mert akkor alakult ki az állami határozatok által kötelezővé tett, illetve a szervezatkorszerűsítés által követelt új szempontú postai művelődést szabályozó rendszer. Szinte az egész év e műhelymunkával telt el.)

Idén júniusban a Postás Művelődési Központ adott ismét otthont a hagyományos találkozóznak, amelyben a postai művelődési bizottságok társelnökei és titkárai, könyvtárosok, népművelők, művelődési intézmény igazgatók vettek részt.

Gondok a művelődésben

A tanácskozást dr. Pásztory Tamás, a MPK munkagazdasági szakosztályának vezetője nyitotta meg. Hangsúlyozta, hogy a postai munkában mindig is nagy jelentőségű volt — és az is marad — az emberi tényező. A szolgáltatások magas színvonalú ellátásán túl az új technikai fogadást képes munkaerőre van szükség. Ma nem könnyűek a közművelődési munka feladatai a postánál sem. Az e területen dolgozók helyzetét ráadásul nehezíti, hogy az eredmények vagy hibák csak hosszú idő múlva derülnek csak ki.

Az értekezlet első előadója Ghyczy Tamás volt, aki gyakorló népművelőként a munka és művelődés — a munkahelyi művelődés összefüggéseit kutatja országos viszonylatban. A mindvégig figyelemre és összpontosításra ösztönző előadásában a gazdaság művelődési meghatározottságáról, a műveltségről, mint a munkaerő minőségéről beszélt. Feltárta a hazai jellemzőket.

Elmondta, hogy kutatási tapasztalatai szerint társadalmi környezetünkben bizonyos gondfajtaikat túlhangsúlyozunk, (ilyenek ma a gazdasági nehézségek) bizonyosakat pedig figyelmelembe sem vesszünk. Ez utóbbi szorított problémák között említette meg Magyarország demográfiai helyzetét: az ország népessége fogy, s csökken az átlagos életkor. De probléma még az emberek apolitikussága, a közömbösség. A közművelődés területéről három gondot hangsúlyozott:

— a kultúrarizisztokratizmust, amely a művelődés bizo-

A fórum legfőbb célja az volt, hogy az 1986-ban a Magyar Posta vezetésének és Postások Szakszervezete Elnökségének egyetértésében kialakított dokumentumokat áttekintse.

Ezek pedig:

● irányelvek a Magyar Posta művelődési munkájához a VII. ötéves tervidőszakban;

● a postai művelődési bizottságok feladatai, működésük továbbfejlesztése;

● a művelődési munka tervezése.

Tekintettel arra, hogy sem a posta, sem a postások helyzete nem választható külön a társadalom egészétől, fontos volt az is, hogy az értekezlet résztvevői áttekintést kapjanak a mai magyar művelődés jellemzőiről, a gazdaság és a műveltség összefüggéseiről.

nyos szférát hajlandó csak elfogadni, a többit lenézni. Azt vallja, hogy ami csak keveseké lehet, az a magas kultúra. Ezzel eleve leértékeli a művelődni akaró embereket.

— másodikként olyan lelki immunitást, ahol nem képes az ember az értékeket, szokásokat rendezni, a gondokat megoldani. Fő „terepe” a családi kisközösség, következménye pedig az egyre több kedélytelen ember. De nem elhanyagolható az öngyilkosságok számának a növekedése sem.

— harmadikként a munkaerő jelentős leértékelődését említette meg. A kvalifikáció leértékelődött, a segédmunka pedig értékesebbé vált. Ezeket az aránytalanságokat a gazdaság produkálja, és sajátos kontra-szelektió a következménye.

A gazdasági nehézségeinkből való kilábalás egyik fontos elemének tartja a valódi tudásfedezetet adó iskolázottságot, a sok ember által elsajátított, nemcsak bizonyítvánnyal igazolt műveltséget.

Majd összehasonlítást végzett a gazdaságilag fejlett országok iskolarendszerei között, s bebizonyította, hogy a II. világháború után csak ott indulhatott meg számottevő társadalmi-gazdasági fellendülés ahol az oktatás tömegesítését színvonalasan megoldották.

Másik fontos elemként a vállalatok, munkahelyek szerepét említi a művelődésben. Úgy értékeli, hogy ahol még tenni lehet, az éppen ez a terep. Igen fontos érdekük a vállalatoknak a munkahelyi művelődés cím-

szóval jegyzett fogalom fejlesztése, hiszen a dolgozók művel-

sége a munkahelyeké is, leginkább ott kamatozik a tudás.

Irányelvek a továbbképzéshez

A délelőtti folyamán még dr. Morvay Ferenc, az MPK oktatási ügyosztályának vezetője mondta el a Magyar Posta VII. ötéves tervi művelődési irányelveinek legfontosabb gondolatait. Hangsúlyozta, hogy az irányelvek — amelyek a postánál jellemző művelődési munka valamennyi területére kiternek — olyan segítséget próbált adni a postaszervezetnek, amelyek megkönnyítik a tervező munkát, a művelődési tevékenység végiggondolását. Olyan tartalmak vannak megjelölve az általános, a politikai és a szakmai műveltség fejlesztésének a területén, amelyek a felemelt VII. ötéves gazdasági terv teljesítését segítik. A pontos tennivalókat természetesen a munkahelyeken kell megjelölni.

Kiemelte, hogy a szabadidő hasznos eltöltésének szervezése a közösségek valós igénye alapján a helyi lehetőségek figyelembevételével történjen. Nagyobb nyitottsággal kell lenni a dolgozók egyéni kezdeményezéseiről, és jobban kell támaszkodni egy-egy lelkes, mozgató erejű dolgozó aktivitására.

A postai művelődési dokumentumok egészéből a következő elemet, a művelődési bizottságok működésének fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket Somogyi Szabolcs, a Postások Szakszervezete kulturális, agitációs és propagandaosztá-

lyá vezetőjének előadásában hallgathatták meg a résztvevők.

Előljáróban elmondta, hogy a művelődési bizottságok tízéves munkájáról a szakszervezeti szerveken keresztül vizsgálat készült. E vizsgálatok szerint a testületek megfelelően működtek. Tevékenységük eredményeként előtérbe került a postás dolgozók művelődésének ügye, szervezettebb lett a művelődési munka vitele, a szellemi és az anyagi energiák koncentráltak. Ahol a bizottságok számos funkciójukból (javaslattevő, koordináló, véleményező) adódó feladataikat helyesen értelmezték és jól látták el, nagyobb fokú figyelem irányult a művelődési munka egészére.

Hangsúlyozta, hogy az újjászervezett, illetve újjászervezendő bizottságoktól továbbra is reális igény az, hogy tevékenységükkel gyorsan és rugalmasan válaszoljanak a munkával, a munkahelyi közérzettel kapcsolatos és a dolgozók felgyorsuló szolgáló művelődési igényekre, szükségletekre.

Kiemelte, hogy a bizottságok továbbra sem végeznek operatív munkát, továbbra is koordináló, véleményező, javaslattevő jogkörökkel segítik a gazdasági vezető és a szakszervezeti vezetőtestület munkáját, döntéseit.

Konkrétabb munkával

A tanácskozás időrendi sorrendben utolsó előadója Biczó István, az MPK oktatási ügyosztályának főelőadója volt, aki a művelődési munka tervezéséről szólt. Elmondta, hogy a VI. ötéves tervidőszak tapasztalatai azt mutatták, hogy a szociálpolitikai tervbe épített művelődési tervfejezet nem szolgáltatta a kellő alapot (helyszűke miatt) a megfelelő színvonalú tervezéshez. Ezért a szociálpolitikai tervben megjelenő összefoglalásra alapozva szükséges éves kibontott művelődési terv készítése a postaszervezet szintjén, és ennek alapján éves művelődési cselekvési program készítése a közép- és alacsonyabb szintű munkahelyi szervezeten belül, valamint igazgatósági törzsnél, ahol önálló szakszervezeti alapszervezet működik.

A kibontott művelődési terv és a cselekvési program célja,

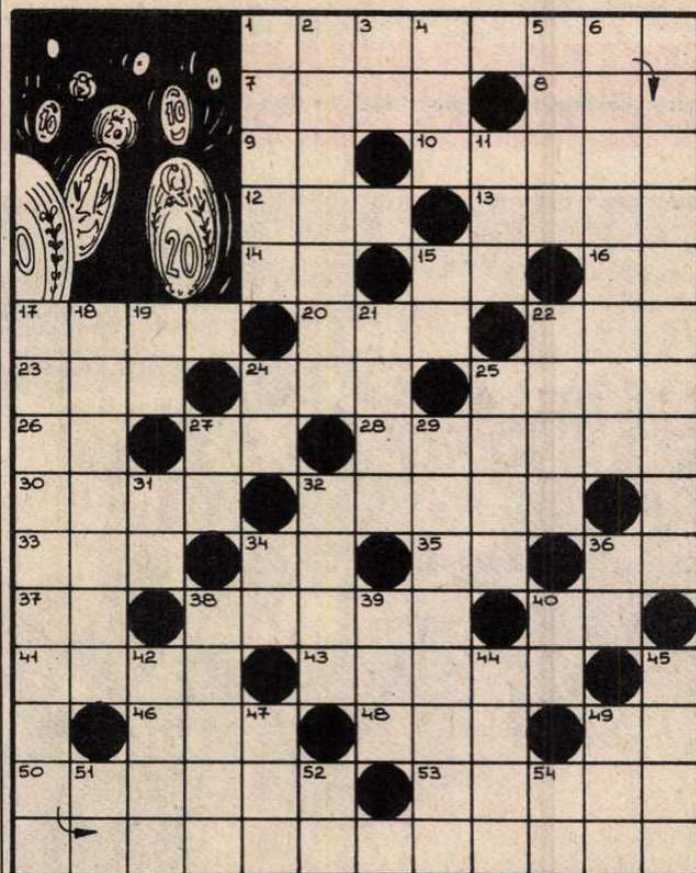
hogy a művelődési munka konkrét legyen — felelősökkel és határidőkkel — és egy-egy terület igényeinek és lehetőségeinek feleljen meg. Ezek a tervek foglalják össze a munkahelyek összes művelődési tevékenységét, függetlenül attól, hogy az melyik munkahelyi egység, vagy társadalmi szervezet, illetve a párt hatáskörébe tartozik.

A postai művelődési munka dokumentumai a Po.É ez évi 3-as számában jelentek meg.

Bízunk abban, hogy az MPK oktatási ügyosztálya és a Postások Szakszervezetének kulturális, agitációs és propaganda osztálya által szervezett tanácskozási segítséget nyújt és hozzájárul a postai művelődés területén dolgozók mindennapi munkájához.

Kovácsné Szabó Margit

Aki sokat markol...

Érdekes megszívlelni Friedrich Rückert (1788—1866) német költő verssorainak bölcs figyelemzetését: „Ha markod már tele, s markolni még akarsz vele...” Folytatás — és beküldendő — a vízszintes 1. és függőleges 17. alatt.

VÍZSZINTES: 1. A versidőzet első része. 7. Fényes kelme. 8. Csúnya. 9. Időszak. 10. Indiai politikus volt (fon.). 12. Verskelés. 13. Mint tegnap (két szó). 14. Európai nép. 15. Görög betű. 16. Szibériai folyó. 17. Bohémélet szopránja. 20. Régi súlyegység (ford.). 22. Névelősnővény. 23. Vonatkozó névmás (ford.). 24. Zamata. 25. ... Emília. 26. Személyes névmás. 27. Fém. 28. Túláságon szereti a gyomrát. 30. Kevert mars. 32. Érvényesülés, eredmény (ford.). 33. Község a hatvani járásban (ék.). 34. Tellur. 35. Százöt a rómaiaknál. 36. Korrovidítás. 37. Igeköltő. 38. Szappan németül. 40. Állati lak. 41. Kölyök. 43. Itt sütkéreznek, asznak. 46. Gyakori magyar családnév. 48. Férfi, női becenév. 49. Nagy vízmennyiség. 50. Etiópiai vidék. 53. Lengyel idegenforgalmi vállalat.

FÜGGŐLEGES: 1. Behozza. 2. Ügyeskedve igyekszik a kel-

lemetlenségeket elkerülni. 3. Emelet röviden. 4. Szilárd folyadék. 5. Az írni ige egyik alakja. 6. Hangerősítő készülék. 11. Szappanmárka. 15. Argentína gépkocsijelzése. 17. A versidőzet második része. 18. Duplán vannak. 19. A jelen. 21. Tisztítóeszköz. 22. Ennek köszönhető a vétel. 24. Izomköltő. 25. Zöld árnyalat. 27. Latin szó. 29. Elektromos töltésű felvevő felvezető. 31. A kanadai légítársaság névbetűi. 32. Tiszta németül. 34. Azonos a 34. vízszintessel. 36. Szovjet repülőgéptípus. 38. Irányítószáma 3292 (ford.). 39. Az ENSZ szerve. 40. Fordítva vizot szócska. 42. Bogas párja. 44. Nemzetközi Rádió és Televízió Szervezet. 45. Jelenleg. 47. Textilipari alapanyag. 49. Ismeretterjesztő társaság. 51. Japán játék. 52. Pont fele! 54. ... Delek (am. sztár).

— Bánhidi —

Beküldési határidő: szeptember 5.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: Nos, ez a história most megismétlődött!

Könyvtalványt nyertek: Harsányi Sándor (Szombat-hely), Módosi Jánosné (Budapest), Posta Járműtelep Keze-lőiroda (Budapest).

Országos postás kulturális és sportnap

EGÉSZSÉGÜNKRE!

Augusztus első napján verőfényes reggel és tiszta levegő köszöntötte az ország minden részéről a fővárosba sereglett postás sportolókat, hogy részt vegyenek az Országos Postás Kulturális és Sportnapon. Talán így adták áldásukat az égiek arra a kétvétenként megrendezendő nagyszabású sportvetélkedőre, amelyet bizonyára igen sokan vártak már, hiszen több mint 1500-an neveztek és vettek részt a különböző versenyszámokban.

Idén a legjobb hír talán az volt a találkozóról, hogy semmi nem változott a múlt idők versenyeihez képest: minden versenyt megtartottak, minden számban bőséges volt az indulók száma, és a harci láz sem volt alacsonyabb, mint amit az előző versenyeken a képzeletbeli hőméretek mértek.

A látványosabb és változatosabb a szombati versenynap volt, hiszen ekkor nemcsak a Postás SE Lumumba utcai sportcentrumában zajlottak az események, hanem ezen a napon bonyolították le a tassi horgászversenyt, ekkor szálltak vízre a Római-parton az evezősök, ekkor volt a hagyományos gyermekúszóverseny is.

Immár szokás szerint égből pottyant vendégek is jártak szombat délután a PSE zöld

gyepén, mert ide érkezett a Postás Repülőklub ejtőernyős szakosztályának tizenkét tagja is. A pontos landoláshoz, amely a közönség ovációja közepette zajlott, nem kis bravúrra volt szükség, mert ekkor már igen erősen fújt a szél, ami 1200 méter magasan, ahonnan az ugrást kezdték, csak erősebb lehetett. Így aztán joggal ünnepelte a megkönnyebbült nézősereg a pontosan földet érő ejtőernyősöket, és szerencsére az ilyen eseményeknél kötelezően jelen levő mentők is hiába fáradtak ezúttal.

Más profik is voltak a PSE telepén szombat délelőtt, mert ekkor rendezték a szintén hagyományos Stefanik Pál emléktornát, amelyen válogatott gyaloglók emelték az esemény rangját. Bár ahogy a postás élversenyzők elmondták, az emléktornák csak néhány nappal előzőtt meg egy jeles külföldi rendezvényt, így lényegében a válogatottak az utolsó itthoni edzésüket tartották ezen a versenyen.

A legtöbb sportágban 8 óra után megkezdődtek a selejtezők és csoportmérkőzések, miután *Gricserné Heszky Enikő*, a Postások Szakszervezetének főtítkára megnyitotta a kétnapos viadalt. Benépesült a PSE valamennyi pályája, hogy a csapa-

tok és a versenyzők focitól atlétikáig, röplabdától kerékpározásig a közismert sportágakban bizonyítsák rátermettségüket. Népes mezőny gyűlt össze a tornateremben is, ahol az asztalitenisz-versenyeket rendezték, és ezúttal foglalt volt a Járműtelep tanácsterme is a sakkozók számára. A tavalyi budapesti sportnap „főpróba” után most az országos versenyen először tartottak kerékpárversenyt és első ízben rendezték meg a nyugdíjasok asztalitenisz-versenyét. Jó és egyre népszerűbb hagyományként a szombati verseny záróakkordjaként versenyeztek egymással a családok is, és ez a program nemcsak versenyzőket, de nagy közönséget is vonzott.

Vasárnap aztán komolyra fordult a dolog, hiszen a legtöbb és legnépszerűbb sportágakban ekkor értek a csapatok és az egyéni versenyzők a döntők küszöbére. Így volt ez atlétikában, asztaliteniszben és természetesen a változatlanul tömegeket megmozgató kispályás fociban, amelyet ezúttal férfi, női és öregfiúk kategóriában hirdettek meg.

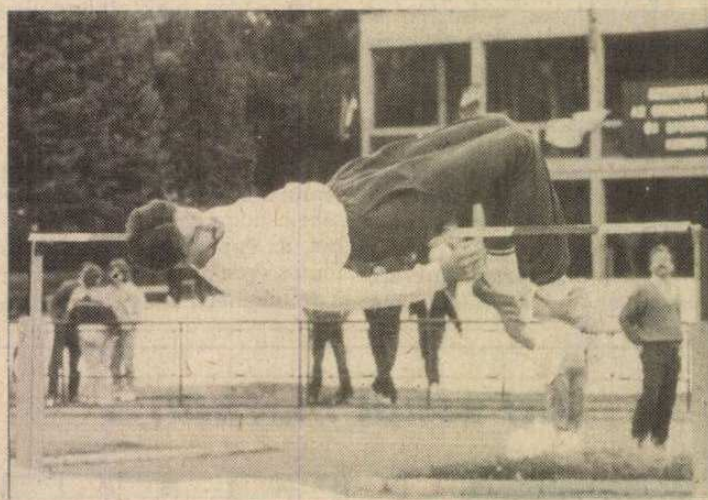
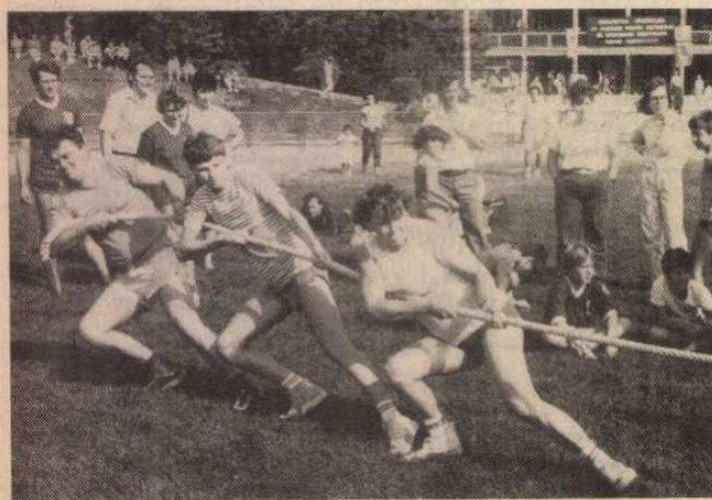
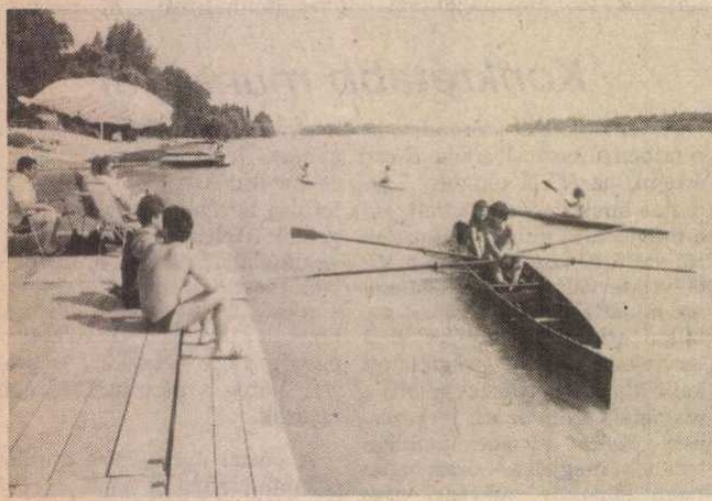
Most már élesedett a küzdelem, és valljuk be, a lelkesedés mellett egyre nagyobb szerepet játszott a készség, a versenyzői rutin és a taktika. Ennek hatá-

sára igen színvonalas összecsapásokat, jó eredményeket hozott az atlétika egy-egy száma; játszmaarány döntötte el a helyezéseket asztaliteniszben, és nagyon szép és izgalmas meccset láthatott a közönség a férfi focidöntőn, amelyet az esélyesebbnek vélt Budapesti Postaigazgatóság vívott a szegediekkel, és ahol ezúttal a trükkösebb, egységesebb focit a vidékiek mutatták be. Addig-addig altatták a szellemes tili-tolival az ellenfelet, mígnem egy ügyes kiugrás és egy remek gól el is döntötte a mérkőzést. Győzött Szeged, a visszavágásra két év múlva újra lesz lehetőség.

Augusztus első hétvégéje újra a tömegsporté volt tehát a PSE pályáin, a vízen és a levegőben, olyan volt az egész, mint egy kis olimpia, amely itt és most erőnkhez mérten valóban a béke és barátság szellemében fogant, és úgy is zajlott le.

A két nap befejező akkordjaként *Megyeri László* kv-titkár díjakat adott át. A legtöbb sportoló mozgósításáért, a Pécsi Postaigazgatóság által följajlított Zsolnay-vázát a TIG nyerte el, míg a sportszerűségi díjat a TIG férfi röplabdacsapata kapta. (A részletes eredményekről következő lapunkban adunk számot. A szerk.)

Z. O.

A Rómain, Tasson és a PSE-pályán folyó kétnapos versenyek után eredményhirdetés. Megyeri László kv-titkár adja át a megérdemelt díjakat

A pécsiek Zsolnay-vázáját Szépe Lőrinc tszb-titkár adja át

Nemzetközi női labdarúgótorna

A „béke és barátság” jegyében rendezte meg a Székesfehérvári Postás Sportkör július 17-én és 18-án első nemzetközi labdarúgótornáját. A versenyen a rövid NB-I-es múlttal rendelkező házigazdák mellett a zombori Zak, a lengyel Sokol és a Szegedi Paprika SC csapata vett részt.

A megnyitóünnepségen *Szistye Mihály*, a BUVIG igazgatóhelyettese hangsúlyozta, hogy a sportszerű játék, a kialakuló sportbarátság nagymértékben elősegítheti a szomszédos országok fiataljainak összekovácsolódását, egymás gondolatának megismerését, s szolgálja a nemzetek békés egymás mellett élését.

A tornát körmérkőzéses formában bonyolították le. A nagy hőség és a jelentős terhelés miatt azonban csak 2x30 perces mérkőzések voltak. A szépszámmú közönség izgalmas, helyenként színvonalas futballgála részese lehetett. A mezőnyből

összeszokottságával, fizikai fölényével kiemelkedett a drzonkői Sokol, és így méltán lett a torna győztese, a második helyen a zomboriak, míg a harmadikon a házigazdák végeztek.

Az ünnepélyes díjkiosztáskor *Szathmári Géza* igazgató méltatta a csapatok teljesítményét, és megköszönte a nagyon sportszerű játékot, a sportolók lelkesedését, küzdeni tudását.

A versenybizottság döntése alapján díjat kapott a legjobb kapus (*Dudek Barbara*, Sokol), a legtechnikásabb mezőnyjátékos (*Milanko Szlobodanka*, Zak) és a legjobb mezőnyjátékos (*Fülöp Beáta*, Postás).

Ezt követően *T. Majewski és Gy. Szabó* a két külföldi sportkör elnöke megköszönte a remek sportlehetőséget, és visszavágó mérkőzésre hívták meg a fehérváriakat. A meghívást *Jung Ferenc*, a sportkör elnöke és a verseny főrendezője tisztelettel elfogadta.

Fejes Rudolf

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 222-810
Levélcím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Egyszámú kiadás: MNB 215-96 430
Előfizetési díj egy évre: 24 Ft
87-1361. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDE ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230-4163